

Veto

Leuven Studentenweekblad
Jaargang 14, '87-'88
Nr. 27, dd. 2 mei 1988
ISSN: 0773-5162

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verantw. Uitg.: Didier Wijnants
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
☎ 016/22.44.38

Macqo

Vlaanderen versus Wallonië: het is een duel dat al vaker is opgevoerd. Ook inzake de financiering van het universitair onderwijs. We hadden het plan opgevat om over deze kwestie en over de VLIR-eis terzake beide partijen aan het woord te laten, maar zoals je elders op deze voorpagina kan lezen, was er van Vlaamse zijde niemand bereid. In Wallonië vonden we wel iemand: rektor Macq van de Universiteit Catholique de Louvain. "C'est le point de vue d'un franstalige". Pagina 6.

Godju

Samuel Beckett heeft getracht er een stokje voor te steken, maar hij heeft van de rechter geen gelijk gekregen: zijn stuk "Wachten op Godot" mag nu toch door het teatergezelschap Toneelschuur opgevoerd worden. Mét twee vrouwen in de hoofdrol dus, dinsdag in het Stuc. En vanaf dinsdag: de Stuc-productie Judith in de Vlamingenstraat. Pagina 5.

Verkies

En de Kringverkiezingen zijn nog altijd niet voorbij. Ook deze week staat Veto er vol van: Canonica, VTK, Wina, Historia. U kan het niet gekker bedenken of ze staan er in. Intussen houden wij hier een lijstje bij van de kamelen die jullie tot preses verkozen hebben. Pagina 3.

Psycho

Het Jongerenadviescentrum JAC heeft een uitgebreid project opgestart rond de problematiek van jongeren die in psychiatrische instellingen terecht komen. Bij het JAC regeerde het namelijk klachten van jongeren die de psychiatrische instelling waren ontvlucht of die van plan waren dat te doen. Een stand van zaken op pagina 7.

VLIR over geld en uniefs

Vlaamse achterstelling

Over het regeerakkoord waar Jean-Luc Dehaene nu al een tijdje op zit te wroeten, doen veel geruchten de ronde. Enkele kranten hebben uitgepakt met voorpublicaties, maar de onduidelijkheid blijft groot, tot ongenoegen van diverse grote en kleine beleidsinstanties in dit land. Een onderdeel van het regeerakkoord zou moeten gewijd zijn aan de financiering van het wetenschappelijke onderzoek en de universiteiten in België. De kredieten voor de universiteiten en de research zijn in het verleden een welkom voorwerp voor regeringsbesparingen geweest. De universitaire overheden zouden deze 'gevaarlijke' situatie een halt willen toeroepen.

Gezien het huidige politieke klimaat, lijkt het echter waarschijnlijk dat vooral een ander aspect van de financiering van de universiteiten (etcetera) in het regeerakkoord aan bod zal komen. Al jarenlang doen de Vlaamse rektoren hun beklag over de financiële achterstelling van hun instellingen ten opzichte van de Franstalige concurrentie, zowel wat betreft nationale als Europese kredieten. Met die achterstand zou komaf moeten gemaakt worden, aldus de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VIIR), door een volledige kommunautarisering van het onderwijs, het universitaire onderwijs inbegrepen.

Op 27 november 1986 verklaarde rektor Adams van de UIA, toen nog voorzitter van de VIIR, over het wetenschapsbeleid in ons land: "Is de positie van België, zoals zij uit die internationale vergelijking naar voren komt, reeds ver van comfortabel, dan kan zij voor Vlaanderen ronduit dramatisch genoemd worden: de "nationale" 0.65 procent van het bruto binnelands produkt is een gemiddelde van aan de ene kant de voortdurende bevoordeling van het Franstalig wetenschappelijk onder-

zoek, aan de andere kant een stiefmoederlijke aanpak van de Vlaamse wetenschapsbeoefening. Extrapolereert men dat gegeven dan komt men tot percentages van de grootte-orde 0.75 voor Wallonië en 0.5 voor Vlaanderen, waardoor de Vlaamse gemeenschap terugvalt naar het ontwikkelingspeil van Ierland (0.49 %)."

Meerontvangst

De achterstelling heeft veel structurele
Vervolg op p. 7

EKSAMENREGELINGEN MOETEN

Volgens het examenreglement moeten de gedetailleerde examenregelingen vijf weken vóór de aanvang van de examenzitting ad valvas bekend gemaakt worden. Voor heel wat fakulteiten zou dat dus int'ssien moeten gebeurd zijn. In het HIV en in de fakulteiten Rechten, Kerkelijk Recht, L&W en Landbouwwetenschappen starten de examens namelijk op woensdag 1 juni en bij Wetenschappen, Godgeleerdheid, Farmacie en Lichamelijke Opleiding op maandag 6 juni. Indien dat dus nog niet gebeurd zou zijn doen de studenten er goed aan aan te dringen.

Meestal worden de regelingen opgesteld door de administratief sekretaris of de pedel van de fakulteit. Die breekt er rond deze periode dan ook zijn kop op.

In het examenreglement zijn niet veel garanties ingebouwd voor een gunstige spreiding van de examens. In sommige fakulteiten hanteert men wel de vuistregel dat er voor de student altijd minimum 24 uur tijd tussen twee examens moet zijn, maar echt geregelmeerd is dat niet. De opsteller moet in de eerste plaats rekening houden met de beschikbaarheid van de examinatoren. Elke examinator moet hem een lijst van data geven waarop hij niet beschik-

baar is, "er rekening mee houdend dat het aantal halve dagen waarop zij wel beschikbaar zijn, de minimaal vereiste examentijd ruim moeten overschrijden", aldus het examenreglement. In de praktijk gaat het echter vaak niet andersom en geeft de prof een beperkt aantal dagen op waarop hij wel beschikbaar is. Dat versmalt de marge aanzienlijk en zo heb je in elke fakulteit altijd wel een paar profen die ongeveer kunnen diktieren wanneer zij examens zullen afnemen. Dat hangt dan natuurlijk samen met de niet-universitaire activiteiten van de betreffende prof en met de hiërarchie binnen de fakulteit.

Of de studenten (vertegenwoordigers) kunnen meewerken aan de opstelling van de examenrooster verschilt van fakulteit tot fakulteit. Het examenreglement is wat dat betreft behoorlijk vaag. Het steunt voor het grootste deel op goodwill en goede afspraken.

Eens de regeling opgesteld is kunnen er in principe geen wijzigingen aangebracht worden. Toch gebeurt dit soms, meestal in overleg met de prof zelf. In geval van ziekte of andere persoonlijke problemen is het natuurlijk altijd mogelijk via de ombudsman uitstel te krijgen.

(DW)



Jan Dumon: Als een prof de meest plat liberale maatschappijvisie aanhangt en van daaruit zijn cursus doceert - ik moet er geen namen opkleven - dan gaat dat aan onze universiteit gewoon door.
(Foto Hendrik Delagrance)

Studentenpastor Jan Dumon

"Kleur hebben zonder opdringerigheid"

Wij studeren hier in Leuven aan een Katholieke Universiteit, zoveel is duidelijk. De Heilige Geestmis bij de opening van het academiejaar, de erodoktoraten op Maria Lichtmis, het alomtegenwoordige vak "Vraagstukken uit de Godsdienstwetenschap", maar bijvoorbeeld ook de repressieve houding van de universitaire overheid tegen het homo- en lesbienecentrum "De Roze Drempel".

Naar de studenten toe neemt vooral de Universitaire Parochie (UP) de voortrekkersrol op wat betreft het godsdienstige. Vreemd genoeg kan je UP echter niet in hetzelfde religieuze kamp steken als haar broeders. Evenmin kan je gewagen van een verpletterende aanhang onder de studenten. Over die K van onze Universiteit Leuven, over de plaats van UP binnen de universitaire gemeenschap, én over zijn persoon zelf had Veto een gesprek met Jan Dumon, priester en 'nieuwe' pastor aan de UP.

Dumon is na zijn humaniora-studies in een traditioneel bisschoppelijk Westvlaams kollege in het seminarie van Brugge binnengestapt. Van daaruit werd hij naar Leuven gestuurd om pedagogie en later filosofie te studeren.

"Op gebied van studentenbeweging leefden wij in de periode van het 'eerste medebeheer'. Ik herinner me dat we op Psychologie en Pedagogie als eersten inspraak kregen in de examenroosters. Daarvoor was zoets totaal onbestaande. We kwamen echt uit een tijdperk waarin met de student niet veel rekening werd gehouden."

Veto: Was u dan ook betrokken bij de konestatiegolf van de jaren '60?

Jan Dumon: "Vanzelfsprekend. De

eerste helft van de jaren zestig kan gerust beschouwd worden als de Gouden Tijd van het Fakulteitencentrum. Ik heb toen ook figuren leren kennen als Raf Maschelein, Jan Bauwens, en later Paul Goossens en Ludo Martens. Zonder me daarom als een oudstrijder te beschouwen met alle nostalgie vandien, durf ik toch zeggen dat ik tot deze generatie behoor, en ik ben er zelfs een beetje fier op ook. Dat gevoel had ik toen trouwens ook al, zo van "hier is iets aan het gebeuren..."

"Brede maatschappijproblematiek, Vlaamse bewustwording, democratisering, participatie, aandacht voor de structurele en politieke dimensie van de dagdagelijkse realiteit... het hielde ons sterk bezig. Soms denk ik wel eens dat de

studentengeneratie van toen meer nadacht dan die van nu. Hoewel, achteraf beschouwd noem ik dit een illusie. Zo'n gedachten koestert waarschijnlijk iedere generatie van zichzelf. Of liever: je zat zelf in een circuit van mensen die probeerden na te denken en je vergeet dat je toentertijd ook tot één minderheid behoorde. Die bestaan er nu trouwens ook, hé. Als ik bijvoorbeeld Veto lees, dan bedenk ik wel dat dit gerust het niveau haalt van wat er vroeger aan studentenpers verscheen. Je moet het vergelijken - hoe eigenaardig het ook klinkt - met *Ons Leven* van toen. Het KVHV van Paul Goossens kan je trouwens hoegenaamd niet meer herkennen in het huidige KVHV... Neen, daarvan zijn jullie eerder de erfgena-men."

Veto: Heeft dit klimaat u geïnspireerd in uw engagement tot priester?

Jan Dumon: «Ik ben ervan overtuigd dat er in de jaren '60 een aantal belangrijke waarden op het spel stonden. Het feit dat de utopie van mei '68 niet gehaald heeft, heeft trouwens nog niet te betekenen dat het geen belangrijke utopie was. Trouwens, als je een utopie zou moeten afwijzen omdat ze het niet gehaald heeft, zou ik hier niet moeten zitten. Dan moet ik ook opgeven te geloven dat er met het Evangelie iets aan te vangen is, want dat heeft het evenmin gehaald, historisch gezien.»

«Hier in Leuven ben ik toen ook in contact gekomen met de Universitaire Parochie. Eerst als gewoon student, later als vrijgesteld preses van UP. Het systeem was toen nog anders. Tegenwoordig hebben wij een team pastores (begeleiders), de helft leken, de helft priesters. Vroeger had je een ploeg priesters en twee vrijgestelden (leken, maar geen begeleiders), belast met de leiding van de studentenparochie in zover deze een beweging van studenten was. Je zou het kunnen vergelijken met de vrijgestelden van Loko: dat zijn ook geen ambtenaren van de universiteit maar professioneel

Vervolg op p. 2

Jan Dumon

Vervolg op p. 1

vrijgestelde niensen ten dienste van de studentenbeweging en -organisatie. Die functie van vrijgestelde wordt dikwijls - ook bij jullie - in vraag gesteld. Ik ben het niet eens met die kritiek. Dergelijke vrijgestelden zijn nodig... Op de UP zijn er nu geen studentenvrijgestelden meer. Ik vraag mij af of de studentenbreng in onze werking er niet onder lijdt.

«Zo heb ik hier dus drie jaar als preses op UP gewerkt en daardoor heb ik ook op een nieuwe en veel konkretere manier ontdekt wat het betekent priester te worden. Omdat ik hier ook een totaal andere Kerk had leren kennen. Deze welke ik traditioneel uit mijn opvoeding kende, had eigenlijk geen aansluiting met de wereld. Om je een beeld te schetsen: de priesters liepen toen nog in een soutane rond. Vóór het koniekie, weet je wel.»

«Na die tijd als preses ben ik dan nog vier jaar in Rome gaan studeren. Tijdens die studie, in 1969, werd ik hier in Leuven, in de Begijnhofkerk, tot priester gewijd.»

Veto: U bent bijna onmiddellijk in Zaire terechtgekomen?

Jan Dumon: «Na mijn licentie teologie ben ik vertrokken naar Zaire. Bedoeling was één jaar te gaan fungeren als prof op het Interdiocesaan Groot-Seminarie van de Kasai te Kananga. Het zijn er een dikke vijftien geworden. Dat ingedompeld worden in een totaal andere cultuur - en ik kan u verzekeren dat Afrika heel anders is dan Europa - heeft mij enorm bepaald. Ook de confrontatie met het neokolonialisme, de cirkel verknechting-onderontwikkeling-afhankelijkheid van het Westen, zoiets blijft hangen.»

«Ik moet u wel zeggen dat ik altijd tussen de Zairezen heb geleefd, dus niet in een blanke gemeenschap. Ik heb het geluk gehad nooit in het apartheidssysteem te moeten meedraaien, want dat tiert ginds wel.»

Veto: Apartheid?

Jan Dumon: «Je kan moeilijk een korrekter woord vinden. Op zoveel domeinen (ontspanning, onderwijs, uitgaansleven) is er gewoon geen communicatie. Veel Belgen vinden 'het Zairese' eigenlijk minderwaardig. Sommigen hebben na vijftien jaar nog nooit inlands voedsel gegeten, of hebben er eigenlijk geen Zairese vriendenrelaties. Ik werd bijvoorbeeld wel eens door Belgen ondervraagd: "En ben je daar heel alleen?" Maar ik woon tussen tweehonderd Zairezen" replikeerde ik stevast. Dat telde blijkbaar niet. De sociale druk is tegen integratie, en dat wordt veel te weinig gezegd.»

Veto: Terug in België kwam u weer bij UP terecht. 15 jaar later was die echter niet meer, zoals vroeger, de belangrijkste studentenorganisatie. Heeft u zo ongeveer een beeld hoeveel mensen UP tegenwoordig bereikt?

Jan Dumon: (lacht) «Cijfers? Om de vraag terug te stellen: hoeveel mensen bereikt Sociale Raad? Wat versta je onder bereiken? Daarop kan je toch onmogelijk cijfers plakken.»

«UP info, een gratis informatieblaadje

waarvoor je enkel je naam moet opgeven (maar dat moet je dan wel doen) kent 2300 lezers. Dat zou wel eens een goede index kunnen zijn van het aantal mensen dat gewoon geïnteresseerd is in UP. Dat wil ook zeggen dat het aantal mensen dat van UP niks - maar dan ook niks - weet, naar mijn smaak ontzettend groot is, en ik vind dat wij dat ook niet moeten verdoezelen. Het aantal abonneementen op Jona, en hiervoor moet betaald worden, bedraagt 550, waarvan 100 niet-studenten. Deze groep kan je omschrijven als mensen met uitdrukkelijke belangstelling. Maar dit is natuurlijk weinig, hé? En dan te bedenken dat het UP-blad ooit nog 6000 betalende abonneementen heeft gehad...»

«Eucharistievieringen? In het weekend betekent dat een volle kerk, maar dat zijn vanzelfsprekend geen studenten, tenzij enkelen in het derde trimester. De woensdagviering kent in het begin van het academiejaar een publiek van 700-tal studenten, en het hele eerste trimester blijft dat een praktisch volle kerk. Dat getal daalt dan tot 150 of zelfs minder dan 100 in het derde trimester. Behalve op Aswoensdag natuurlijk, dan heb je jaar op jaar die eigenaardige piek van 1000 studenten, zonder de minste vorm van propaganda. Het getal van de basissgroepen, huizen van UP, werkgroepen, dat moet zo'n 300 man zijn. Dat zijn geëngageerden, de parochie behoort voor hen tot de dingen die hen 'voeden' in Leuven.»

Vreemd

Veto: Dat zijn niet bepaald de grote massa's...

Jan Dumon: «Globaal mogen we stellen dat we, zeker wat het kwantitatieve betreft, niet moeten overdrijven. Ik zou durven zeggen dat de parochie alles samen nogal marginaal is. Het is niet met één viering van duizend man of een volle Grote Aula bij een konferentie dat je de zaak redt. Anderzijds moet ik echter ook zeggen dat er een behoorlijk aantal mensen rondlopen die in de Parochie voor de rest van hun leven een oriëntatie hebben meegekregen. Kwalitatief betekenen we dus heel wat, zij het voor een eerder beperkte groep.»

«Ik denk trouwens dat we op bepaalde werkingsterreinen nog niet ver genoeg staan bij de studentenbevolking. Neem nu akties tegen racisme. Je kan gemakkelijker studenten mobiliseren om tegen racisme in Zuid-Afrika iets te doen dan om hier ter plaatse een beetje tijd en aandacht te maken voor de vreemde studenten die hier zitten. In feite zitten wij in Leuven toch ook met een apartheidssysteem. (lacht) We steken alle vreemde studenten samen. Nationaliteit: vreemde student.»

Veto: UP ondertekende dit jaar de motie van Sociale Raad tegen racisme en stelde ook haar vastenwerking voor een deel onder het terna racisme.

Jan Dumon: «Ja, er is een principiële sympathie om daarrond iets te doen. Tenzij je met iemand van uiterst-rechts te maken hebt, ligt anti-racisme goed in de

markt. Nu, de rechte beweging is sterk. Dit neemt niet weg dat een grote meerderheid van de studenten vindt dat je niet racistisch moet zijn. Maar tussen een stellingname tegen het racisme en concrete akties ondernemen ligt natuurlijk nog een heel onderscheid. Hoe dan ook ben ik ervan overtuigd dat we met UP hierin een voortrekkersrol moeten spelen.»

Veto: Naar aanleiding van de werking tegen racisme waren er contacten tussen Sociale Raad en UP. Is een regelmatig samenwerkingsverband met de studentenbeweging in de toekomst wenselijk?

Jan Dumon: «In het verleden is dit misschien wat te weinig gebeurd. Ik denk dat dit vooral voortkomt uit het feit dat UP zelf steeds minder door studenten zelf wordt gerund. UP is nu ietwat meer in de rol geduwd - of heeft zich daar zelf in gedruwd - van een soort gespecialiseerde dienst vergelijkbaar met bijvoorbeeld de huisvestingsdienst. Een professionele dienst dus, gerund door professionele pastors, met specifieke opdrachten. Wij proberen te werken naar een directere betrokkenheid bij de studentenproblematiek, een beter aansluiten bij het gevoeligheids- en de leefwereld van de studenten.»

Veto: Hoe ziet UP haar taak binnen de universiteit?

Jan Dumon: «Als je de universiteit binnen de katoelieke zuil situeert dan is de universitaire parochie gewoon een dienst die met het expliciet religieuze moet bezig zijn. In 'de praktijk van het publiek' moet je echter uitgaan van de universiteit als pluralistische instelling. Daarom zie ik onze taak in de eerste plaats in de mogelijkheid tot kristelijke gemeenschapsvorming op vrijwillige basis. Ten tweede willen wij binnen de universiteit een meer uitdrukkelijke voeding geven aan de confrontatie tussen geloof en maatschappij, tussen geloof en wetenschap, een kritische reflectie op de cultuur vanuit wat de joods-kristelijke traditie je aanreikt.»

«Soms heb ik wel de indruk dat de universiteit haar katoelieke karakter zou willen afwentelen op de parochie. Daar ben ik niet gelukkig mee. Als men niet goed meer weet waarin precies het katoelieke karakter van een universiteit bestaat, dan zegt men maar: we hebben een goed uitgebouwde parochie in ons midden.»

«Als je het etische van een fakulteit economie legt in een commissie, is dit analoog met het afschuiven van het katoelieke in UP. Eigenlijk moet het hele instituut ermee gekonfronteerd worden. In een fakulteit als Rechten bijvoorbeeld vraag ik mij toch wel af of er niet iets meer te zeggen valt over wat je met Recht doet, hoe Recht functioneert in een maatschappij.»

Veto: Valt het niet op dat de KUL vooral - en dit in tegenstelling tot haar pluralistische basis - een conservatieve katoelieke blichamaat? Denken we daarbij maar aan de aanval op de Roze Drempele.

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit, en ondertekend zijn met naam, studietoer en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen); dit komt overeen met = 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort. Behoudens deze restrictie worden brieven geplaatst zoals ze ons bereiken.

Crimineel

Als reactie op het 'kleine' artikelje in de vorige Veto over een 'kleine' afdeling in de rechtsfaculteit zouden wij als vertegenwoordigers graag een vijftal zaken rechtzetten en/of verduidelijken, zonder evenwel in 'spijkerianisme' te vervallen.

«Er zijn gewoon geen verkiezingen» schreef U. Dat klopt, maar dan wel ten dele. Omwille van praktische en ideologische redenen hebben wij afgezien van de geplande verkiezingen en werd iedereen die gemotiveerd was/is om in het praesidium '88-'89 te 'zetelen' naar de Kringvergadering van 24 maart uitgenodigd. Op die donderdagavond werden de mandaten bij consensus verdeeld.

Immers, persoonlijk vinden wij het verkiezingsgebeuren zoals dat aan bepaalde faculteiten doorgaat wat overdreven, zonder daarom afbreuk te doen aan de mogelijke diepe - democratische - waarde. Wij als toekomstige criminologen moeten o.i. beter weten...

Dat wij ons 'hoofdzakelijk bezighouden met de verkoop van cursussen, de organisatie van (doorgaans interessante) debatten en dies meer», ook dat is waar, maar wederom ten dele. Een heleboel andere zaken staan eveneens op ons actief: vertegenwoordiging in de voornaamste raden en commissies binnen en buiten de rechtsfaculteit, een poging tot het fabriceren van een enigszins toonbaar tijdschriftje, fuiven en andere sportactiviteiten, en andere zaken die het studentenhartje heugen...

«Hoe gek het ook moge klinken, een criminologiepraeses is er wél. Maar de persoon in kwestie wordt veeleer tot deze functie (goedschiks of kwaad-

Jan Dumon: «Ik pleit voor een duidelijke kristelijke identiteit, maar zonder imperialistische neigingen. Dat wil zeggen dat alle meningen en levensbeschouwingen hier aan bod moeten komen. We moeten dringend leren kleur te hebben zonder opdringerigheid. Pluralisme wil niet zeggen een nietszeggende neutraliteit.»

«Stel u voor dat een prof hier zeer uitdrukkelijk een marxistische maatschappijvisie verkondigt. Hij riskeert op de vingers getikt te worden. Maar als een prof de meest plat liberale maatschappijvisie aanhangt en van daaruit zijn cursus doceert - ik moet er geen namen op klevens - dan gaat dat gewoon door.

schiks) 'gebombardeerd' dan verkozen». Ook dit is helaas een halve waarheid. Alle crimi's die zich voor Crimen en de studentenwerking criminologie in het algemeen willen inzetten, zijn stuk voor stuk geëngageerde, gemotiveerde mensen, die dit uit vrije wil en belangeloos doen. Mogen wij U terloops wijzen op het verslag van de Kringvergadering van 24 maart. Daarin staat te lezen dat de 'praeses' en 'vice-praeses' unaniem werden verkozen.

Bescheiden en klein zijn we wel, maar U onderschat ons bovendien qua aantal. Op de rol van onze universiteit prijken onder de noemer 'Criminologie' voor het academiejaar '87-'88 ruim 230 studentenamen, en geen 150 zoals in Veto stond geschreven.

Wij stellen ons tot hoogste doel democratisch te werk te gaan in alles wat we proberen te verwezenlijken. Dat kan en mag niet als 'louter pragmatisme' afgedaan worden, maar is daarentegen de ideologische keuzerij van Criminologie: aan ieder recht doen en aansturen op een zo groot mogelijke emancipatie van zoveel 'kleinen'. Is dit niet groots, voor een 'kleine' kring?

Voor het Crimen Praesidium '88-'89, Wim van Overbeke, praeses.

Nvdr: In uw brief weerlegt u niets uit ons artikel, maar vult u het hoogstens aan, en wel op basis van informatie (uit de Kringvergadering van 24 maart) waar wij bij het schrijven van het artikel niet over beschikten, aangezien ze ons - ondanks onze vraag ernaar - door niemand bezorgd werd. Wat uw laatste paragraaf betreft: waar zat u tijdens de OAV's, waar de 'emancipatie' van de 'kleinen' op het spel stond?

Daardoor zie je eigenlijk dat er in feite geen pluralisme is maar wel een bepaalde alliantie: het katoelieke kan samengaan met plat-liberale ideeën, maar niet met marxistische.»

«Vanuit deze bekommernis pleit ik dan ook sterk voor een vrije studentenpers. Afhankelijkheid door subsidies impliceert hoegenaamd niet dat men alleen maar standpunten mag innemen waar de academische overheid achter staat. Het kritisch denken aan deze universiteit moet opnieuw gestimuleerd worden.»

Geert Dhont
Walter Pauli

Veto, jaargang 14 nr. 27 dd. 2 mei 1988

Redaktieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)

Hoofdredektie: Geert Coene

Redaktiesekretaris: Didier Wijnants

Redaktie: Lode Desmet, Filip Dutoit, Walter Pauli, Johan Reyniers, Carla Rosseels, Jan Van der Linden, Koen Van Muylen, Herwig Willaert

Doka: Hendrik Delagrangé

Lay-out en vormgeving: Geert Coene, Luc Janssens, Benoît Lannoo, Trui Moerkerke, Carla Rosseels, Jan Van der Linden, Koen Van Muylen, Didier Wijnants

Medewerkers: Geert Dhont, Benoît Lannoo, Koen Meerschaert, Erik Paredis

Eindredaktie: Koen Van Muylen

Opplage: 8000 exemplaren

Zetwerk: Alfaset Leuven

Drukkerij: Rotatyp Brussel

Abonneementen: Studenten: 250,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 600,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas: ten laatste donderdag voor verschijnen om 14.00 uur op het redaktieadres bezorgen

Redaktievergadering: iedere vrijdagmiddag om 15.00 uur



ZO LEEST u hem waarschijnlijk niet. Zo maken wij hem al evenmin. Inderdaad: weer een oproep. Elke Veto-roeping wordt bij ons gevaloriseerd met een naventende arbeidsplek. Schrijven, zetten, plakken en fotograferen: het kan allemaal, en wel gratis en zonder het minste financieel gewin. Maf, niet? (Foto Hendrik Delagrangé)

Verkiezingen VTK

Groen en rood gaan prima samen

Blok 5 van de studentenwijk Arenberg, vlakbij Alma 3, is traditioneel 'het arendsnest' van VTK, de kring van de burgerlijk ingenieurs. Daar zitten zowat alle aktievelingen binnen het presidium op kot. Een deel daarvan, waaronder de huidige preses Peter Mannaerts, studeert dit jaar af. Een aantal anderen echter stelden zich in de afgelopen verkiezingen opnieuw kandidaat voor nog een jaar VTK-werking. Zo onder meer Koen Knoop, dit jaar al sekretaris van VTK, met ploeg *Buttons en Co.* Of Jo Wevers, de verantwoordelijke voor onderwijs en didaktiek, die rond zich *The Turbo Team (TTT)* schaarde.

Vorige week kon u over deze, en nog een aantal andere ploegen, ook al in Veto lezen. Buttons heeft uiteindelijk gewonnen met 54 % van de 1108 stemmen. TTT moest het met een honderdtal stemmen minder stellen. De nummer drie, ploeg Alaaf haalde er amper 60.



Het werd al vroeg in de campagne duidelijk dat het vooral tussen TTT en Buttons zou gaan in deze verkiezingsstrijd. Zij waren zowat de enige die een volledig uitgewerkt programma hadden en een grote groep medewerkers. Maandag, de laatste dag voor de stemming, dreigde één van deze ploegen echter van de lijst te zullen worden geschrapt. Wat er gebeurd?

Buttons organiseerde die middag een kamelenkoers. Koen Knoop, Buttons' preseskandidaat, was met zo'n kameel tot bij het venster van een auditorium gekomen bij het begin van een les van professor Theo Van der Waeteren in tweede kandidatuur. De prof, die die middag nog zelf op zo'n beest zou rijden, heeft de kameel dan aan het raam wat gras gevoerd, naar het schijnt op eigen verzoek.

Het probleem is nu dat Koen Knoop in het auditorium is geweest om het raam te openen. Behulpzaam, zult u denken. Onbedachtzaam, zeggen wij. Immers het was door artikel 7 van het verkiezingsreglement op straffe van uitsluiting verboden de laatste twee dagen voor de stemming nog in universitaire gebouwen campagne te voeren. De

burgerlijk ingenieurs kregen dinsdag dan naast hun stemformulier een referendum voorgeschoteld waarin hun gevraagd werd of dit incident onder artikel 7 viel en of ploeg Buttons aan de stemming mocht meedoen.

U heeft het al begrepen, Buttons heeft het uiteindelijk dan toch nog gehaald. 66 % sprak zich tegen uitsluiting uit, en de nieuwe bezitter van het begerenswaardige, blauwe preseslint was bekend.

Na de stemming hebben de twee grootste ploegen vrede gesloten en *truitjes gewisseld* - Turbo kreeg de rode Buttons-shirts, Buttons de groene. Het zou eigenlijk ook al te gek zijn, mochten ze niet gaan samenwerken. De programma's van Buttons en TTT zijn op alle punten, de fakbar misschien uitgezonderd, volledig gelijklopend. Dat kan ook moeilijk anders als de kern van beide ploegen uit hetzelfde presidium komt. En het zou de werking waarschijnlijk ook geen goed doen als mensen, die in hun campagne zo de nadruk legden op hun ervaring, VTK zouden verlaten.

De fakbar - sinds een tweetal jaren is dat de Axiens in de Naamsestraat - was dus wel een discussiepunt. Men vond er de sfeer maar mat en ook de relatie met Koeke, de kafeebas, liep niet zoals het zou moeten. Turbo vond dat men daarom de Axiens maar moest opgeven, en dacht aan een fakbar in eigen beheer. Buttons was van mening dat zoiets het presidium niet teveel tijd en geld mocht kosten en zag meer heil in nieuwe afspraken. Zo zou Koeke in de

toekomst de VTK-tappers moeten betalen, met zuipkaarten weliswaar, kaarten dus waarmee je in de Axiens een aantal pinten kon drinken.

VTK zal er ook volgend jaar een punt van maken op de Loko-vergaderingen aanwezig te zijn. Knoop, die dit jaar al op Kringraad gezeten heeft, is al bij al wel tevreden met het compromis dat op de laatste Open Algemene Vergadering (OAV) gesloten werd (zie Veto 26, p. 1). "We hebben heel wat bereikt."

Op het verkiezingsdebat hebben een aantal ploegen zich echter nog zitten opwinden over wat ze allemaal zouden doen als dat compromis na de proefperiode terug wordt afgeschoten. Zo dreigde Jan De Wit van Seppuku er maandagavond mee dat de ingenieurs uit Loko zouden stappen als zoiets zou gebeuren, naar de rektor zouden stappen om subsidies te vragen, en als het aan

Stille campagne

Winees, wat wordt Wina?

Bijna onzichtbaar vergeleken met de VTK-verkiezingen trokken de wiskundigen, informatici en natuurkundigen woensdag naar de stembus. WWW, wat staat voor *Wina wordt wat*, was de enige serieuze ploeg en haalde 79 % voorstemmen, maar zoals bleek uit het debat zal er nog veel werk aan de winkel zijn vóór Wina wat wordt.

Al een aantal jaren lijd de Wina-werking onder een spanning tussen de informatici enerzijds, en de wis- en natuurkundigen anderzijds. De voorbije jaren bestond het presidium voornamelijk uit informatici, vroeger was dit net omgekeerd.

WWW had de intentie alle richtingen in de ploeg aan bod te laten komen, maar jammer genoeg lukten zij er niet in om

hem lag, ook een zetel in de Raad voor Studentenvoorzittingen.

Knoop is hier gelukkig heel wat gematiger. "De nieuwe structuur zal en moet gunstig geëvalueerd worden. Al zijn natuurlijk nog niet alle problemen van de baan. Wij zullen in elk geval onze extra stem gebruiken om meer aan de werking mee te doen." Over het recente VTK-referendum, en het verwijt dat men de kring nogal eens maakte dat ze hiermee de OAV wou chanteren, zegt Knoop: "Wij deden voor het eerst wat een aantal andere, kleinere kringen al lang deden, onze representativiteit aan-

tonen als presidium. Ik zie daarin geen kwaad." Representatief presidium van niet-geïnfomeerden?

Tenslotte is daar nog de *Curriculum Commissie*, ook wel de CCC genoemd. Volgend jaar viert men 125 jaar ingenieurs-opleiding, en velen dromen nu reeds hardop van een programma-hervorming. De CCC, waarin ook een aantal studenten natuurlijk, moet hiervoor voorstellen doen. Men wil zo bijvoorbeeld werken aan de gebrekkige sociale vaardigheid van de ingenieur, meer talen dus, meer nadruk op verbale expressie. Maar men moet natuurlijk vermijden dat zulks de studiedruk verhoogt. Vakken erbij nemen zal nog nauwelijks gaan. De ingenieurs zitten nu al ruim boven de 1900-uren-regel. Verder denkt men aan een soepele semsterstructuur, vooral in het kader van het Erasmus-project - volgend jaar vertrekken al 20 ingenieurs naar buitenlandse universiteiten.

Het kan dus weer een boeiend jaar worden voor het VTK-presidium. En voor ons misschien zelfs stof voor weer een artikel.

Jan Van der Linden



veel informatici mee te krijgen. Omdat zij in tegenstelling tot de huidige ploeg een open presidium willen vormen, hopen zij volgend jaar nog een aantal nieuwe medewerkers te vinden, en op die manier toch een drie-richtingenploeg te vormen. Voor een aantal posten heeft WWW zelfs nog geen verantwoordelijke (bar, sociaal, cultuur, ...) en het zal dus naar nieuwe mensen op zoek moeten gaan.

Schitterend

Stof genoeg dus om een debat over op te zetten, ook al was er maar één ploeg. Toch moesten we wachten tot twee dagen vóór de verkiezingen om te horen dat er inderdaad een debat zou doorgaan. Meteen liet er plots toch een tweede ploeg van zich horen: Kiespijn, een ploeg met veel toeters en luawaai, een origineel programma en een hoge dunk van zichzelf. Zij wilden bijvoorbeeld Wina omdopen in 'DEK', De Eliteira Kring. Kiespijn schitterde vooral op het

debat. Dit debat was echter een wanoderlijke bedoening: de weinige aanwezigen waren wel bereid tot een ernstige discussie, maar het kieskometie had het zo niet voorzien. Na de voorstelling van de ploegen volgde een serie vragen waarbij echter een heel aantal onderwerpen niet aan bod kwamen. Loko bijvoorbeeld werd helemaal niet besproken.

Tussendoor zorgde Kiespijn echter voor een aantal gevatte tussenkomsten en werd door hun toedoen de werking van dit jaar even besproken en duidelijk te licht bevonden. Niet alleen had de kursusdienst enkele weken vertraging - een verantwoordelijke was pas op het laatste moment gevonden -, de vertegenwoordiging in de Loko-raden was uiterst zwak en ook het contact met de jaren was haast onbestaande. Dat was volgens WWW trouwens één van de redenen waarom zij zo moeilijk mensen in hun ploeg kregen: de winees kende de Wina-werking niet, of interesseerde er zich niet voor. Sommige wineezen zouden zich zelfs schamen voor hun presidium. Van zo'n mensen kan je niet direct verwachten dat ze actief zullen worden.

Beschaamd

Het debat ging dan verder met opdrachten zoals het kieskometie zo snel mogelijk van bier voorzien, waarmee weer eens duidelijk werd waarom sommige wineezen zich voor hun presidium schamen.

Peter Lenaerts, de nieuwe preses, wil het volgend jaar ernstiger opvatten. Hij besefte meer dan wie anders ook dat het werk nu pas begint. De eerste weken van volgend jaar vormen echter de cruciale periode. Als WWW er dan niet in slaagt om voldoende medewerkers te vinden, zal de ploeg zich tot een gedeeltelijke werking moeten beperken. Hierbij zou de kursusdienst en onderwijswerking en dergelijke voorrang krijgen, aldus Peter. Vandaar ook onze vraag: winees, wat wordt Wina?

Benoit Lannoo

Koen Meerschaert

"Moet Kunne" in Historia

De appels zijn pas rijp als ze geplukt worden

Het wordt stilaan traditie in Historia: preses-kandidaten en opkomende presidiumploegen moet je steevast in tweede kandidatuur zoeken. Best te begrijpen, want eerste lissers weten goed dat ze volgend jaar hard aan hun tesis zullen moeten zwoegen. De toekomstige eerste licentie zal bovendien voor de helft uit nieuwe gezichten bestaan, namelijk de studenten van de Kulak, Ufsal, Uia of Ufsia. Rest een heel klein groepje tweede kanners om kandidaten in te vinden. Het opkomen van meer dan één ploeg is dan ook een hoogst uitzonderlijke gebeurtenis, en we moeten drie akademiejaren in de kringgeschiedenis teruggaan om zo'n unikum aan te treffen.

De huidige tweede kandidatuur is extra klein (35 man), en in hun midden was Ludo Wijnen al lang de gedoooverde preseskandidaat. Voor hij er zelf erg in had, blijktbaar.

Wijnen heeft zichzelf rustig de tijd gegund om een ploeg rond zich heen te scharen. Een paar goede vrienden als financieel verantwoordelijke en animatieverantwoordelijke, en een drietal meisjes om een cultuurwerking uit de grond te stampen. Voor een aantal andere posten (onderwijswerking, Sociale Raad en sportwerking) wordt duidelijk op de continue inzet van de huidige verantwoordelijken gerekend. Voor andere belangrijke functies (de kursusdienst bijvoorbeeld) voorlopig niets dan vraagtekens. De eerste open presidiumvergadering van het volgend akademiejaar zal raad moeten brengen.

Het ronselen van een kleine groep medewerkers was gemakkelijk gegaan, en de ploeg - die zich *Moet Kunne*

noemde - vond dat de taak er wat dit jaar betreft alvast opzat. Een campagne was teveel gevraagd, tenzij je het uitdelen van wat lollies, ballonnetjes en lucifers een campagne kunt noemen. Zelfs een programma kregen de kiezers niet. Op het enige pamfletje van *Moet Kunne* heet het dat "loze verkiezingslogans en belofte grote Bullshit (met een grote B) zijn", en bijgevolg wordt de kiezer daarmee niet om de oren geslagen.

Ready Mades

Die zelfzekerheid, ja zelfs laksheid, van *Moet Kunne* zat al snel een paar eerste lissers te hoog. Ze namen een eerste kanner met net iets meer lef dan de andere als boegbeeld, en kwamen op het verkiezingsdebat met de nepplough *The Ready Mades* aanzetten. Een nepplough die lang niet kon concurreren met de mysterieuze UTM (Unie Tot Morgen)

van vorig jaar, maar die het Wijnen en co toch af en toe iets moeilijker wist te maken.

Op het debat werd ook even het reserveren van het stemrecht voor leden ter sprake gebracht, een systeem dat Loko ondemokratisch vindt (zie vorige Veto). Bij *The Ready Mades* was nog wel iemand die het stemrecht tot de leden wou beperken, omdat de lidkaart anders een gewone kortingskaart zou worden. Maar de man had zich bij een meerderheid binnen de nepplough moeten neerleggen en dus zaten beide ploegen op dezelfde golfte. Volgend jaar wordt wellicht andermaal over dat stemrecht gepraat, met de bedoeling de kringverkiezingen ook voor niet-leden open te stellen.

Appels

Voor het overige hadden *The Ready Mades* vooral kritiek op het opkomen zonder programma van *Moet Kunne*. Om te bewijzen dat het anders kan, hadden de nepkandidaten zelf een vrij stevig programma opgesteld, vol originele, en toch uitvoerbare plannen. "Niet moeilijk", aldus Wijnen, "een programma opstellen. Dat kan op een paar uur. Maar dat betekent niet dat je het zal uitvoeren. Wij doen geen verkiezingsbeloften, dan kan niemand ons daar



achteraf mee confronteren. We zullen gewoon ons best doen. De appels zijn pas rijp als ze geplukt worden." Een betekenisvolle verspreking?

En toch is Wijnen's redenering niet volledig verkeerd. De goede werking van een ploeg binnen een kleine kring hangt niet in de eerste plaats af van de stevigheid van het programma, maar wel van de coherentie van de ploeg. Als niet elk lid uit een ploeg zich een jaar lang ten volle en in loyale samenspraak met zijn kollega's inzet, komt er van moeie programma's niet veel in huis.

Dat moet ook de redenering van de Historia-kiezers geweest zijn, want *Moet Kunne* wist 61 stemmen te behalen. Er waren 6 tegenstemmen en 5 onthoudingen. Geen indrukwekkend resultaat, al hebben 72 van de zowat 150 stemgerechtigden zich toch verplaatst. En daar zijn ze met deze makke campagne alvast niet te vaak voor opgeroepen. De appels zijn rijp, hopelijk zal de oogst ook rijk worden.



TRAVEL

TOFFE REIZEN AAN STUDENTENPRIJZEN

* Athene vanaf 10.800 fr.

* Heraklion vanaf 11.310 fr.

incl. vlucht H/T, transf. H/T, 1ste en laatste nacht hotel met ontbijt!

Lic. A 1760

TIENESTRAAT 64 B, 3000 LEUVEN

* 016/20.22.24

advertentie

Leuvens Wereldfeest

De energie van de Derde Wereld

De buitenlandse studenten inbegrepen, wonen er in Leuven zo een 4400 vreemdelingen. Dat is ongeveer 6% van de bevolking. Om de verstandhouding te bevorderen tussen die vreemdelingen en de Leuvenaars probeert de Leuvense Derde Wereldraad al enkele jaren de bevolking bewust te maken van de Derde Wereldproblematiek. Op zaterdag 7 mei lanceert zij een nieuw initiatief: het eerste *Leuvens Wereldfeest*.

De afgelopen parlementsverkiezingen in Frankrijk bewijzen dat op het moment dat een overheid er niet in slaagt te komen tot een wederzijdse integratie van de oorspronkelijke bevolking en de buitenlanders, de stap naar impliciet of expliciet racisme snel gezet is. Ook Leuven is de laatste maanden verschillende keren negatief in het nieuws gekomen bij problemen met vreemdelingen die hier verblijven. Zo was er in september de moord op een Burundees student en blijven er de laatste tijd verschillende politieke vluchtelingen gearresteerd te zijn.

Zulke voorvallen bemoeilijken natuurlijk het proces van volledige integratie. De Leuvense Derde Wereldraad, een stedelijke adviesraad die verschillende Derde Wereldorganisaties vertegenwoordigt, heeft dat duidelijk begrepen en probeert daarom met een nieuw initiatief de culturele aanvaarding van migranten, vluchtelingen en vreemde studenten te bevorderen. Bovendien hoopt men de contacten tussen buitenlanders onderling te stimuleren.

Ramadan

Het *Leuvens Wereldfeest* zou een jaarlijkse traditie moeten worden. De Derde Wereldraad wil daarbij de nadruk leggen op de "bruisende energie" van de Derde Wereld, aldus voorzitter Vandemeulebroucke op de persconferentie waar het nieuwe initiatief werd voorgesteld. De pers geeft volgens hem een erg vertekend beeld van de werkelijkheid in de Derde Wereld. De Derde wereld is meer dan oorlog, honger en ellende en het *Wereldfeest* wil die andere kant laten zien.

Allesmaal goed bedoeld, maar het klinkt wel een beetje naïef. Zeker wanneer hij verder pleit voor "ons solidair met hen opstellen, meer belangstelling en begrip hebben voor de Derde Wereld" en even later blijkt dat het feest midden in de Ramadan valt, de jaarlijkse islamitische vasten. Islamieten vasten

tijdens de Ramadan van zonsopgang tot zonsopgang. Aan hen is dit feest dus niet besteed. Volgend jaar is men in elk geval vastbesloten door een betere voorbereiding zulke fouten te vermijden.

Het programma zelf is anders wel aantrekkelijk genoeg. Het feest opent 's namiddags in het stadspark. Een aantal marktkramers van de vreemdelingenmarkt van Brussel-Zuid zullen hun kraampje daar opstellen. Ook de verschillende Leuvense Derde Wereldorganisaties hebben een standje. Je kan video bekijken, boeken kopen, er zullen allerlei nationale hapjes zijn enzovoorts. Verder zijn er twee podia waar doorlopend optredens plaatshebben (onder andere zang, dans en toneel). 's Avonds verplaatst alles zich naar de Lido waar het eerste Leuvense Wereldfeest de volgende morgen moet eindigen. En dan weer een jaar wachten op de volgende verbredering.

Erik Paredis

Leuvens Wereldfeest, zaterdag 7 mei in het stadspark.



DE DIJLEMOLENS zijn zo goed als voltooid. Na ongeveer twee jaar werken is de oude industriële maaldery omgetoverd in een multifunctioneel gebouw. De Dijlemolens zijn een woon- en werkgemeenschap geworden: naast 35 appartementen en 4 rijwoningen zijn hier commerciële functies ondergebracht gaande van een alternatieve bakkerij en dito slager tot een informatica-bedrijfje. Vorige zaterdag organiseerde de initiatiefnemer vzw TSAP ter plaatse een open deur-dag. Architecturaal en stedenbouwkundig kan dit project zeer geslaagd genoemd worden. Het project is zeer innovatief, onder meer op het vlak van de aanwending van alternatieve energie. Een van de belangrijkste verdiensten is wellicht dat dit gebouw, dat ook de wandelroute Het Dijlepad ruimtelijk integreert, een nieuwe impuls kan betekenen voor het buurtleven in de buurt Redingenhof (omgeving Groot Begijnhof). (Foto Didier Wijnants)

STRIPS

BAB EL-MANDEB
PETRA 'CHERIE: SPIONNEN IN VENETIE (zw/w)
(Attilio Micheluzzi - Casterman)

Najaar 1935. Il Duce, Benito Mussolini, heeft in zijn drang naar expansie een oogje laten vallen op Abessinie (een deel van Ethiopië): de oorlog is nakend. Om zich te verdedigen, smokkelt Abessinie, ondanks een internationaal wapenembargo, massaal wapens binnen. Pantser-

wagens en artillerie vervoer je echter niet per kameel. Vasil Babitsjeff, die de illegale wapentransporten coördineert, neemt daarom contact op met de Egyptische onderwereld. Daar ranselt men 2 man: een sergeant-majoor van het Britse leger, Peter Cushing, die kamp met fikse spelschulden, en Libertario Miccoli, een Italiaanse anarchist, onder Mussolini verbannen. Diens geliefde, de sensuele buikdanseres Kekmat Fahmi, voelt zich bedreigd als haar spionage-

activiteiten voor de Britten aan het licht komen, en vervogt in extremis dit duo. Zij muizen er vanonder met 2 pantserwagens-met-mitrailleur van het Egyptische leger, over de Rode Zee, door bergen en woestijn richting Abessinie. Onderweg sluit dan ook nog een Engelse avonturierster van adel, Lady Woodham Kelly, bij hen aan.

Micheluzzi brengt een en ander zeer gevarieerd aan. Zelf speelt hij in het verhaal actief mee als *chroniqueur* (sic): aan de hand van een niet nader genoemd dagboek reconstrueert hij voor de lezer de feitelijke gebeurtenissen. Een handig hulpmiddel om (te) moeilijke overgangen te vermijden, maar vooral dé manier om her en der cynische bedenkingen rond te strooien, met als *ne plus ultra* het persoonlijk aanspreken van de hoofdpersonages vanuit commentaarvakjes. Door de attente keuze van die personages heeft Micheluzzi *Bab El-Mandeb* ook een boeiende psychologische dimensie kunnen meegeven, zodat het verhaal niet enkel afhangt van de externe ontwikkelingen. Cushing, bewust van zijn aristocratisch uiterlijk, barst van de complexen omdat hij niet tot die betere kringen behoort, Miccoli reageert zijn onvermogen als anarchist-in-ballingschap af in verbale agressie, en Lilian Woodham Kelly is kinderlijk verliefd op al wat Italiaans is.

Dit alles levert 106 pagina's stevige lectuur op, waarin de lezer ook flink wat mag puzzelen. Een ruime kennis van de geografie van Noordelijk Afrika is hierbij waardevol (het waer nuttig geweest een kaartje toe te voegen aan het album). Wie tot het einde gekoncentreerd is gebleven, zal wellicht de dt-fout ("ik wordt opgehaald") niet ontgaan zijn - zulks lijkt wel traditie te worden bij Casterman.

In *Bab El-Mandeb* werkt Micheluzzi voor de verandering eens in kleur. Hij gebruikt weinig schakeringen, maar werkt wel oordeelkundig met zwart: het verhaal ademt dezelfde sfeer uit als het oeuvre van Pratt in betere dagen. En is het niet precies die sfeer die Pratts naam en faam gevestigd heeft? Let overigens eens op de bepaald unieke manier waarop Micheluzzi alle mogelijke geluiden weergeeft in zijn tekeningen.

Van dezelfde Micheluzzi verscheen ook een tweede deel van *Petra Chérie* (cfr. ook Veto 13): *Spionnen in Venetië*, een bundeling van alweer 6 avonturen de avonturierster Petra gedurende WO I beleeft. Evenals haar belevenissen in *Zoete Nevels van Vlaanderen*, zijn ze vlot leesbaar, maar komen niet echt geloofwaardig over. Maar er is vooruitgang merkbaar. Het boek loont vooral de moeite voor wie het prachtige teken-

werk naar waarde weet te schatten. Nochtans bewijst Micheluzzi in *Bab El-Mandeb* dat een sterker scenario zeker binnen zijn mogelijkheden ligt. (MK)

DE GROENE STRAAL
(Frédéric Boilet - Loempia)

De laatste jaren verwierf uitgeverij Loempia enige bekendheid door de Urbanus-strips. Sinds kort probeert men ook wat interessanter werk te lanceren, onder andere een reeks 'Vreemde Verhalen'. Met *De Groene Straal* krijgt Frédéric Boilet als eerste een kans zijn kunnen te demonstreren in deze nieuwe serie. De titel verwijst naar het gelijknamige boek van Jules Verne, dat doorheen gans het verhaal verweven zit.

Een wat bizarre jongeman, Paul Grünlicht, vindt een baantje als gids op de Pic du Midi (een observatorium in Frankrijk) en hoopt er het optisch verschijnsel te kunnen waarnemen dat bekend staat als 'groene straat'. Waarom hij per se die straat wil zien, komt pas op het einde aan het licht, maar dat hij ze niet alle vijf op een rijtje heeft, wordt sneller duidelijk. Psychologische kook dus.

Mysterieus en verward is het allemaal wel. Dit effect bekommt Boilet door de zeer complexe montage: voortdurend onderbreekt hij het verhaal om enkele - nooit nader gestuorde - nevenfiguren te volgen of (knappe) flashbacks tussen te voegen. Tekenen kan hij gelukkig ook, hoewel de inkleuring niet steeds even gelukt is. *De Groene Straal* biedt ons alleszins een hoopgevende kennismaking met een auteur die denklijk nog wel meer pijlen op zijn boog heeft. (MK)

Vrijkamerorkest

Op maandag 9 mei om 20.00 u geeft het nog jonge maar al erg gereputeerde Nieuw Belgisch Kamerorkest o.l.v. Jan Caeyers zijn laatste concert in het kader van de 1ste concertcyclus van dit seizoen in de Stadsschouwburg te Leuven. Op de affiche: de symfonie nr. 89 van Haydn, de Danses Concertantes van Igor Stravinsky (een abstract ballet bedoeld voor concertante uitvoering) en de 1ste symfonie van Charles Gounod.

Veto heeft voor zijn lezers twintig vrijkaarten. Hol naar de 's Meiersstraat 5 en geef ons twee belachelijke exkuses om niet naar dit concert te gaan. Als uw voorwendsel nergens op slaan, zal u er op 9 mei bij zijn.



Na de groene straat zien zij in onze kristallen bol al minstens drie vervolghalen: de blauwe, de gele en de rode straat. En als kroon op het oeuvre: de bezopen straat.

Ondergoed ter plaatse

SIC, het nieuwe "studententijdschrift" kiest voor kwaliteit. Dit blijkt uit het nummer 5, dat te koop loopt met de titel "Hoe paren de studenten?" Op de kaft prijkt een knappe juffrouw in een ontvankelijke houding. Kwaliteitsondergoed komt te voorschijn onder de losgelaten jeans. De foto is trouwens duidelijk gepikt uit een of andere reclamefolder voor ondergoed.

"Een onderzoek ter plaatse", zo wordt de hele bedoening voorgesteld en uit het artikel blijkt dat de reporter er bijna zelf bovenop gaan liggen is. Peter Perceval en hoofdredacteur Jan Flamend (in een infantiel "Edito") moeten hun lezerspubliek wel voor geile bakken en zweleve wuiffies houden, want hun stukken staan bol van stoere binken-tal en opschepperij. Om het even welke "weird" kan er zijn, 'haar seksuele avonturen in kwijt. Neem dit: "Een fenomeen in studentenmiddens is de zogenaamde matras. Het is de, nogal pejoratieve, benaming die echte macho's meegeven aan meisjes die vanwege hun nymfomanie meisingen makkelijk achterover

gaan. Neem nu D. die op haar kot doorgaat voor een doorwinterde matras. Wat vindt ze daar zelf eigenlijk van? Ik vind dat helemaal niet erg". En verder: "Hoewel D. geen lijst van de door haar achterovergedrukte partners bijhoudt, kan ze mij een vrij gedetailleerd relaas geven over de partners die de revue passerden. Maar daar is SIC niet dik genoeg voor." Bovendien komen we te weten dat D. geen contraceptiva gebruikt. "Het risico voor een zwangerschap neemt ze er bij".

Binnenkort voor SIC-lezers: een gratis profietrijtje op Emanuelle ??

Toch kamelen

Via het Nieuwsblad maakte VTK-presidiumkandidaat Buttens & Co wereldkundig een heuse kamelenrace te zullen organiseren aan Alma 3. Daarmee werd het oude Ekonomika-precedent herhaald (maar dan met meer beestjes), en onze eigen suggestie naar de VRG-verkiezingsdag toe werd uiteindelijk dan toch nog in werkelijkheid omgezet. De plaatselijke "Lawrence of Arabia" zou de strijd hebben aangebonden met twee profen, en de brave kiezers konden zich inschrijven voor een ritje op de

woestijnschepen. Een onschuldige hand bepaalde uiteindelijk wie er zeeziek mocht worden.

Dergelijke grootscheepse promoties-tunts staan duidelijk garant voor de inhoudelijke werking van het inmiddels verkozen Buttens & Co.

Niet onverdeeld

Het regent weer op- en aanmerkingen bij het regereerakkoord. Het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond laat ook zijn tanden zien. In een persmededeling over het bereikte puzzelakkoord inzake Voeren namelijk. Maar de tanden zijn niet scherp, luister maar: "Het KVHV van Leuven is niet onverdeeld gelukkig met het bereikte akkoord inzake Voeren en de faciliteitengemeenten; Hoewel er kennelijk geen afbreuk is gedaan aan het principe van de onaanstaafbaarheid van het Vlaamse grondgebied, hebben de Vlaamse onderhandelaars toch een aantal belangrijke toevoegingen moeten doen waarvan de draagwijdte vooralsnog moeilijk kan worden ingeschat." (zoude kursivering)

We waren al bang dat ze zouden beweren iets begrepen te hebben van het bereikte akkoord.

Nieuwe Stucproductie: "Judith" van Hilde Wils

Akteurs verknallen knappe tekst

De Bijbel bevat zo nu en dan ook pittige stukjes, alleen moet je ze weten te vinden. Friedrich Hebbel (1813-1863) had met het verhaal van Judith zo'n passage gevonden. Er wordt namelijk in verteld hoe de Hebreuwse Judith besluit haar volk te redden van een gewisse ondergang door de belegeraar - ene Holofernes - te verleiden en te Joden. Geef toe: nogal werelds. Hebbel schreef een eigen versie van *Judith*, en op basis van die versie, de Bijbel en twee bestaande Nederlandse vertalingen schreef Hilde Wils op haar beurt haar *Judith*. Deze *Judith* ging vorige donderdag in première en kan je nog bekijken op 3, 4, 5 en 6 mei in de Vlamingenstraat 83.

De 34-jarige Hilde Wils houdt zich sinds het einde van de jaren '70 met theater bezig, en is vooral sinds 1983 nauw betrokken bij wat je de Peyskens-stal zou kunnen noemen. Ze acteerde in *Verwanten en Julius Caesar*, maar ook in *In het Kasteel* (van Jan Decortie, weetje) en in verschillende video's. *Judith* is haar debuut als regisseur, en met deze productie - vrij laat op het seizoen al - wil het Stuc de theaterproductietraditie weer opstarten.

Een echt valse start is *Judith* niet, maar bepaald groots kan je deze voorstelling al evenmin noemen. Hoopgevend is misschien wel dat je precies weet waar de 'fout' zit, terwijl bij echte misleuken gewoon alles verkeerd zit.

Holofernes

Positief aan *Judith* is zonder twijfel de tekstkeuze. 'Vrouw verleiden' is nu niet bepaald een origineel thema, maar de uitwerking houdt wel meer in. Daardoor roept de tekst universele vragen op, over onder meer persoonlijkheid en identiteit: *Judith* kan wel beweren dat ze door het verleiden en doden van de belegeraar alleen een daad stelt die haar volk moet redden, zelf gaat ze er ook aan kapot. Nog afgezien van het feit dat ze een kind verwacht van Holofernes, is ze ook psychologisch een ander geworden, en kan of mag ze de triomf van haar daad niet meer smaken.

De vertaling die Hilde Wils van deze tekst maakte, klinkt op het eerste gehoor goed: verheven passages worden afgewisseld met vlotte en natuurlijke dialogen. Je wordt heel snel in de tekst binnengetrokken en voelt ook aan dat die tekst ondanks de vreemde tonaaliteit en de afstand in de tijd heel dicht bij je kan staan.

In de lijn van de 'psychologisering' van de thematiek - onder andere ook weg van het religieuze en naar de mens toe - heeft Wils geopteerd voor een intieme enscenering. In de zaal in de Vlamingenstraat werd een kleinere zaal gemaakt met plaats voor net 50 toeschouwers en een klein speelveld. Je zit als het ware op de huid van de acteurs, en dat maakt de betrokkenheid alleen maar groter. Ook het plafond is lager gemaakt

met witte gedrapeerde doeken: soms wordt het allemaal iets te klein, maar het blijft wel een plausibele verbeelding van de tekst.

Over de kwaliteiten van Hilde Wils als regisseur, en meer bepaald de personenregie, kan je op basis van deze *Judith* geen uitspraak doen, want het zijn net de acteurs die deze voorstelling verknald hebben. Toegegeven: het zijn geen professionele acteurs, en waarschijnlijk hebben ze ook niet zo erg lang aan deze voorstelling kunnen werken, deed de plankenkoorts zich gevoelen en ga zo maar door, maar dat praat niet alles goed.

De enige 'aanvaardbare' akteerprestatie kwam van Carine Peeters in de titelrol. Zij slaagde er al bij al redelijk in de complexiteit van *Judith* te tonen en in betere momenten zelfs te suggereren. Zonder grote gebaren en overdreven

retoriek zette ze een geloofwaardige *femme fatale* neer, en liet ze ook - zij het al in veel mindere mate - de tragiek van het geheel aanvoelen. De rest van de *cast* kan je maar beter vergeten. Pierre Leeten (Efraim) verwarde een klungel spelen met klungelen, Ria Kemps (Mirza) hanteerde een geforceerde dikte die net alle aandacht van de tekst afleidde, Lucas Vandebroek acteerde te schools en 'tot in de puntjes'. Ook Bert Van Gorp kon in de rol van Holofernes niet overtuigen: Holofernes zou een oppermachtig, baksteenvretend en vuurspuwend best moeten zijn, iemand die voor de lol steden uitmoordt en dorpen platbrandt, vrouwen aan zijn degen spiet en mannen in stukjes hak. Niets daarvan: deze Holofernes isjsbeert het podium rond met zijn handen in zijn zakken en begint aan een Tai-chi oefening als men hem een vervelende vraag stelt. Kortom: compleet onderkoeld, maar jammer genoeg daardoor ongehoofwaardig.

Waarschijnlijk was er met een andere akteerster meer te halen uit de toch wel rijke tekst. Het is moeilijk te geloven dat de regisseur tijdens het repetitieproces niet gemerkt heeft dat het licht onderkoelde, maar toch vrij naturalistische akteerwerk niets voor 'haar' acteurs was. Het is jammer dat Wils voor haar regiedebuut geen betere acteurs had, of

THESIS-werk



méer dan
HERSENEN-werk!

acco

KOPIEERT eindwerken

als GEDRUKT

én SNEL

én VERZORGD tot in de

acco

kopiedienst

vesaliusstraat 13 leuven

016/23.35.20 - 22.12.49

deze acteurs op een andere manier 'gebruikt' heeft. Haar *Judith* had namelijk echt heel mooi kunnen zijn.

Koen Van Muylen

Judith is nog te zien in de zaal Vlamingenstraat, op 3, 4, 5 en 6 mei. Reserveren is aangeraden: er zijn maar 50 kaarten per voorstelling beschikbaar. Kaarten kosten 150/200 fr, tel. 016/23.67.73.

Tentoonstelling in Centrale bib

Vijftien jaar revolutie

Historische belangstelling is sterk gebonden aan verjaardagen. Als een gebeurtenis een rond aantal jaren geleden is, of als een historisch personage precies een paar eeuwen geleden werd geboren, vormt dat een aanleiding voor studies, tentoonstellingen en publicaties. De late tachtiger jaren zijn wat dat betreft een bijzonder vette kluit. In de Leuvense Universiteitsbibliotheek loopt momenteel een tentoonstelling over Brabant in de revolutionaire laat-achttiende eeuw.

De Verenigde Staten en Australië hebben momenteel tal van tweehonderdste verjaardagen te vieren, in Groot-Brittannië is het parlementaire systeem in 1988 precies driehonderd jaar oud, en de nieuwverkozen Franse president mag straks twee eeuwen Franse Revolutie vieren. In al die drukte werd een eigen verjaardag een beetje vergeten: in 1787 brak in onze streken de zogenaamde kleine Brabantse Revolutie uit. In feite

een heel belangrijke datum, want het revolutionaire klimaat zou gedurende zowat vijftien jaar aanhouden, en in die zin kan in 1787 het begin van de moderne politieke geschiedenis van België gesitueerd worden.

Konservatief

De kleine Brabantse Revolutie van 1787 was een soort proloog van de Brabantse Omwenteling van 1789, die tot de kortstondige oprichting van de Verenigde Nederlandse Staten leidde. Een stuk van onze vaderlandse geschiedenis dat toevallig samenvalt met de revolutionaire gebeurtenissen in Frankrijk, en daardoor al te vaak over dezelfde kam wordt geschoren. In dit geval gaat het spreukwoord 'als het regent in Parijs, druppelt het in Brussel' helemaal niet op.

De oproer in het Brabant van het eind van de tachtiger jaren kwam namelijk vooral vanuit conservatieve hoek. Vele inwoners, en in het bijzonder de kerkelijke autoriteiten, kwamen in het verweer tegen de diepgaande hervormingspolitiek van de verlichte keizer Jozef II. Er groeide een fundamentele tegenstel-

ling tussen de tegenstanders en de voorstanders van de Oostenrijkse kerkpolitiek, een strijd die aanvankelijk in het voordeel van de conservatieve tegenstanders werd beslecht.

De hier ontstane tegenstelling is de meest typische uit de Belgische politiek tot na de Tweede Wereldoorlog geworden. De beide partijen hebben hun erfenissen gevonden in klerikalen en anti-klerikalen, en als dusdanig is de discussie de Belgische geschiedenis blijven beheersen. Bovendien is het ook in die late achttiende eeuw dat beide partijen via pamfletten, pers en vastenbrieven de publieke opinie in hun strijd zijn begonnen te betrekken.

Republiek

De conservatieve tegenstanders van Jozef II wisten hun succes te verzilveren in de kortstondige oprichting van een republiek der Verenigde Nederlandse Staten (1790). Maar de verdeeldheid binnen de republiek en het gebrek aan steun vanuit het buitenland maakte al gauw een eind aan het efemere avontuur. Eind 1790 kreeg de nieuwe keizer Leopold II de opstandige gewesten weer onder controle te krijgen.

De gemoeiden in de Nederlanden bleven evenwel erg verhit, en vijandige gevoelens laaiden op in een ware pamflettenoorlog en in straatgeweld. Het was een woelig gebied dat in 1792 door de Franse revolutionairen onder de voet werd gelopen. De kerkpolitiek van het

nieuwe bestuur leidde in 1797-99 zelfs tot een ware kerkvervolgung. Een voorlopige verzoening tussen kerk en politiek zou pas met Bonapartes konkordaat van 1801 tot stand gebracht worden.

Bibliotheek

Het vroegere hertogdom Brabant en het universitaire milieu in Leuven: hebben in die gebeurtenissen een cruciale rol gespeeld. Een tentoonstelling over Brabant in die revolutionaire periode is dus best op zijn plaats. Dat ze in de Leuvense universiteitsbibliotheek staat opgesteld, mag al evenmin verwondering wekken. De drukpers heeft met de verspreiding van talloze pamfletten en propagandaprenten de discussies als het ware gedragen, en - wat meer is - in de Leuvense bibliotheekkollektie stuk genoeg materiaal om deze tentoonstelling te maken.

In de tentoonstelling wordt bewust iets meer aandacht geschonken aan de conservatieve, klerikale partij. Die asymmetrie vertolkt niet alleen de feitelijke verhoudingen destijds, maar houdt ook verband met de positie van Leuven als centrum van het conservatieve verzet.

Pamfletten, prenten, boeken en brieven bekijken vraagt van de bezoeker wel enige inspanning. Dat de tentoonstelling klein is en niet overladen, is dus aardig meegenomen. Want de linten en bloemen in de Brabantse driekleur die overal omheen gehangen zijn, volstaan niet om de bedoeling te populariseren.

De catalogus daarentegen is wel een goede stap in die richting. Voor één keer heeft men niet geprobeerd de catalogus met nieuwe en hoogstgespecialiseerde studies te vullen. Er staan een paar eenvoudige en licht vulgariserende bindteksten in (diezelfde teksten zijn trouwens ook op de tentoonstelling te vinden), en verder korte beschrijvingen en situeringen van de tentoongestelde stukken. Die laatste zijn wel onmisbaar, maar de catalogus is sober gehouden, en bijgevolg nog net te betalen.

Als het de bedoeling was het publiek met een stuk belangrijke maar vaak vergeten eigen geschiedenis te confronteren, kan deze tentoonstelling gerust geslaagd genoemd worden. Is het alleen niet jammer dat ze zo gebrekkig is aangekondigd?

Benoit Lanno

Brabant in Revolutie, in de Centrale Bibliotheek op het Ladeuzeplein, tot 21 mei (gesloten op zondag). De catalogus (90 bladzijden) met zwart-wit illustraties kost 300 fr.

GODOT

Teater is tegenwoordig slechts nieuws als er een schandaalgeurje rond hangt. Met de perikelen rond de Toneelschuur-vrouwenversie van Samuel Becketts *Wachten op Godot* is het niet anders. Beckett had namelijk verboden dat vrouwen zijn stuk zouden opvoeren, en had een proces aangespannen tegen het Nederlandse gezelschap. Vorige vrijdag heeft de rechter een uitspraak gedaan: *Godot* mag wel degelijk door vrouwen gespeeld worden. De rechter - die overduidelijk zijn humaniora met vrucht beëindigd heeft - motiveerde zijn beslissing met de puntgave stelling dat het stuk een universeel menselijke tematiek behandelt, en derhalve net zo goed door vrouwen (ook mensen, dus) mag gespeeld worden.

U kan dus met een gerust hart op dinsdag 3 mei om 20.30 u naar het Stuc trekken: het bekijken van de voorstelling is geen misdad. O ja, nog afgezien van heel de onzin rond de opvoering is de voorstelling volgens de Nederlandse pers ook gewoon goed. (KVM)



Het anti-ultramontaanse Seminarie Generaal dat Jozef II in 1786 opstartte, werd door de conservatieve klerikalen meteen scherp bekritiseerd. Op deze gravure braakt een hellemul aan de poort van het Seminarie ketterij op het volk uit. In feite een 17de eeuwse prent, voor de geleendheid even aangepast. Tekort aan tekens, daar weten we bij Veto alles van.

Walen aan het woord

UCL Rektor tegen kommunautarisering van de universiteiten

Het is halfnegen 's morgens als we ontvangen worden door rektor Macq van de Université Catholique de Louvain-La-Neuve (UCL), bij hem thuis, dat wil zeggen: in het bevreemdende nepdorp dat onze franstalige zusteruniversiteit als bruidsschat meegekregen heeft bij de opsplitsing van '70. We hebben er een ochtendlijke rit door een ons minder bekend stuk Brabant opzitten. Rektor Macq was vroeger dekaan van de fakulteit Wetenschappen, onder zijn (naar verluidt) autoritaire voorganger was hij gedurende verschillende jaren ondervoorzitter van de *Conseil Académique*, en nu staat hij sinds een jaar zelf aan het hoofd van de universiteit. Bij zijn verkiezing tot rektor heeft hij zichzelf in de pers getypeerd als zijnde centrum-links, maar lid van de Partij Socialiste zal hij wel niet zijn. Wat kommunautarisering van de universiteiten betreft, lijkt Macq in te stemmen met de woorden van zijn voorganger Masot: "On va nous donner à ceux qui nous aiment pas."

Veto: Rektor Macq, hoe zou u zelf de huidige financiële situatie van het Franstalig universitair onderwijs omschrijven?

Macq: «Wanneer het slecht gaat met de economie van een land, dan hoeft de universiteit ten opzichte van andere sociale klassen geen bevoorrechte burger te zijn. Het is normaal dat de universiteit dan minder geld krijgt. Als ons land werkelijk gelooft in de toekomst, dan moeten de universiteiten én andere onderwijsinstellingen als goede investeringen gezien worden. Wat mij en de andere rektoren verontrist, is de voortdurende afbouw van de laatste tien jaar, en een belangrijk gevolg daarvan: de ontmoediging die wij vaststellen bij jongeren die zich aan wetenschappelijk onderzoek willen wijden. Wij moeten hen meer kunnen bieden dan kontrakjes van maximaal een jaar.»

Veto: In Vlaanderen zegt men dat de situatie van de Vlaamse universiteiten nog slechter is dan die van de Waalse, omdat men van oudsher al benadeeld is in de financiering en omdat de evolutie in Vlaanderen sneller bergaf zou gaan.

Macq: «Mijn Vlaamse collega's zeggen al tien, vijftien jaar hetzelfde over het wetenschappelijk onderzoek: *il y aurait un ratissage à faire*. Daar ben ik het mee eens. Interdijng zijn 52, zelfs 53 procent van het geld naar de franstaligen. Dat stemde overeen met een reële toestand, men gaf geld aan diegenen die goede projecten hadden. Dat was niet onrechtvaardig als men de projecten kwalitatief beoordeelde. Maar er bestond een onrechtvaardigheid in historische zin. De geschiedenis, waar we allemaal schuld aan hebben, had voor de verrijking gezorgd. Er gebeurde er onderzoek in Vlaanderen, er werd minder gestudeerd. De Vlamingen hadden minder 'goeie' projecten, en kregen bijgevolg minder geld. Om dat de compenseren is een inhaalprogramma op gang gebracht door Theo Lefevre, dat tot een herschikking geleid heeft. Nu gaat er nog zowat 45 procent naar de franstaligen, en 55 procent naar de vlaamstaligen. Die sleutels hebben de Vlamingen zeer rijk gemaakt. Want men heeft gewoon de budgetten voor Wallonië geblokkeerd, en die voor de Vlamingen progressief verhoogd.»

Heren

«Naast het budget voor wetenschappelijk onderzoek, krijgen de universiteiten subsidies die verbonden zijn met het aantal studenten. Zowel in het Noorden als in het Zuiden gebruikt men daarvoor dezelfde criteria, *and that's a fact*. Maar in de nederlandsstalige gemeenschap volgen er meer mensen de minder dure richtingen. Je weet dat een student in de Letteren minder toelagen krijgt dan iemand die geneeskunde of toegepaste wetenschappen objectieve criteria, tot een verdeling van vijftig procent voor de Waalse en vijftig voor de Vlaamse gemeenschap. Ik zou niet zeggen dat dat onrechtvaardig is.»

«En dan is er nog een derde faktor, die eigenaardig is, en een heel groot probleem vormt. In Wallonië studeren zeer veel buitenlandse studenten, vandaar dat de franstalige universiteiten zowat tachtig procent van de beschikbare subsidies in de wacht slepen. Wij kunnen niet

verhelpen dat die mensen naar de Waalse universiteiten komen. De opvang van buitenlandse studenten is trouwens niet altijd eenvoudig, zij vragen veel meer aandacht dan Belgische studenten.»

«De Vlamingen moeten echter beseffen dat, als er later opdrachten zullen komen uit Afrika of Zuid-Amerika, die niet enkel naar Wallonië zullen gaan, maar ook naar Vlaanderen, enkel al omdat de Vlaamse economie momenteel het sterkst staat. Laten we eerlijk zijn, mijne heren, de Belgische staat ontvangt die buitenlandse studenten niet alleen uit liefdadigheid - ik zeg wel België, niet de UCL noch de KUL - maar omdat ze economisch interessant zijn.»

Un 'franstalige'

Veto: De VIIR vraagt zich af of het niet mogelijk zou zijn om het universitaire onderwijs in Wallonië te rationaliseren, door bijvoorbeeld een aantal studierichtingen samen te smelten.

Macq: «Ik geloof toch dat wij verschillende culturen uitmaken. Geen ander ras, maar een andere cultuur. De Vlaamse student die een technische studierichting wil aanvatten, trekt eerder naar een hogeschool dan naar de universiteit. Dat fenomeen tref je ook in Duitsland aan. De Duitse student wil niet met haar hoofd in de wolken zitten. Julienne zijn veel pragmatischer, *des hommes de terrain*.»

«Persoonlijk geloof ik dat de universiteit nog altijd een betere weg biedt, en dat we aan steeds meer jongeren de weg naar de universiteit moeten wijzen. Ik ben er overigens van overtuigd dat de studentenpopulatie aan de Vlaamse universiteiten in de komende jaren zal stijgen. En dan zal de huidige verdeelstelsel (50-50) op een zeer natuurlijke wijze evolueren naar een verhoging van de budgetten in Vlaanderen en een verlaging in Wallonië. *Mais les pouvoirs politiques actuelles ne prennent pas de décision dans ce sens là*.»

«Nu wil men op een globale manier het hele onderwijs kommunautariseren. De gevolgen daarvan zijn niet te overzien. Als de Vlaamse regering haar universiteiten belangrijk vindt, dan zullen deze evenveel krijgen als vroeger. Maar als het technisch hoger onderwijs belangrijker wordt geacht, dan zullen de Vlaamse universiteiten er bij inschieten.»

«Zoals de lagere school altijd verbonden is met een bepaald dorp, eer bepaalde gemeente, zo zijn de technische hogescholen verbonden met een bepaalde regio: ze hebben direct te maken met het sociaal-economische patroon van hun streek. Dat men dit soort onderwijs kommunautariseert vind ik normaal, want het is steeds verbonden met een bepaalde cultuur. *Mais l'université est bien au-dessus d'une culture, si vous voyez ce que je veux vous dire*. Een universiteit mag zich niet opsluiten in haar eigen cultuur. In een land dat onafhankelijk wordt misschien wel, maar jullie zijn toch al een tijdje onafhankelijk, niet. *C'est le point de vue d'un 'franstalige', mais un italien pourrait parler comme moi, aussi bien qu'un français*.»

Veto: Welke gevolgen zou dergelijk regeringsakkoord hebben voor de franstalige universiteiten?

Macq: «De rektor van de ULB heeft onlangs verklaard dat zijn universiteit met de federalisering 300 miljoen zou verliezen. Maar dat geldt enkel als de huidige verdeelstelsel (10% voor de universiteiten) bewaard blijft.»

«Ik weet niet wat de politieke machthebbers binnen de Waalse Gemeenschap zullen beslissen. We worden overgeleverd aan de willekeur van kleine politieke groepen. Voor mij moeten het universitaire en wetenschappelijke beleid in handen blijven van een eerste minister, die de maatschappelijke waarden vertegenwoordigt waarvoor hij verkozten is. Het beleid mag niet afhankelijk worden van *un petit politicien local*.»

«Ik ken de toekomst niet, dat is het drama. *On est dans l'arbitraire*.»

Veto: Maar u moet toch wel voorbereidingen aan het treffen zijn. Als dit gebeurt, dan doen we dat, enzovoort.

Macq: «Weet u, in de beide landsdelen zijn we gewend om jaar per jaar te werken. Dat is misschien jammer, maar ik bemerk toch dat onze universiteiten entoesiast blijven, en ik denk dan in de eerste plaats aan de UCL en de KUL. *C'est parce que on est sûr que les valeurs qu'on défend sont suffisantes pour qu'on gagne à la fin*. Er komen in ons traditioneel België nooit grote veranderingen, en dat zal ook nu wel niet het geval zijn.»

Veto: De Belgische universiteiten hebben financieel ook een hele achterstand in vergelijking met de andere Europese universiteiten.

Macq: «Het Europese gemiddelde moet op 2% liggen, en wij zitten aan 1,4% of 1,6%. We hebben een achterstand op financieel, maar niet op kwalitatief gebied. De universiteit reageert immers een beetje als een supertanker, er is een grote graad van inertie. Om de universiteit schade toe te brengen heb je veel tijd nodig. Maar nu is het wel genoeg geweest.»

«Op het moment dat men toe is aan een akkoord over de verhoging van de budgetten, duikt het probleem van de kommunautarisering op, dat iets helemaal anders is. Men houdt zich nu bezig met allerlei kleine problemen, die op psychologisch vlak misschien heel belangrijk zijn voor de Vlamingen, ik ontken dat niet, maar op lange termijn blijven dat toch kleine problemen.»

Veto: Dat verwijt van inertie wordt ook wel eens naar de universiteiten zelf gericht. Die zouden veel meer op zoek moeten gaan naar privé-sponsoring.

Macq: «Het gedeelte van de budgetten voor wetenschappelijk onderzoek dat momenteel via privé-sponsoring wordt betrokken, en dat is ook voor Vlaanderen het geval, is gelijk aan het Europese gemiddelde.»

«Nu het goed gaat met onze universiteiten, komen de industrieën naar ons toe op zoek naar experts. Maar de universiteit moet meer zijn dan de dienstmaagd van de industrie, en bovendien, wat wij nu kunnen geven, daar hebben wij jarenlang aan moeten bouwen. Om die vorm van dienstverlening te kunnen in stand houden, moet de universiteit bijkomend geld krijgen van de gemeenschap. Anders kunnen wij niet langer aan fundamenteel weten-



UCL-rektor Macq: "Mijne Heren, bij echt grote problemen zijn het altijd en overal de studenten geweest die het initiatief namen." Of hoe een retorikus het probleem doorschuift naar de studentenorganisaties. (Foto Geert Coene)

schappelijk onderzoek doen.»

«Het grootste gedeelte van het geld dat van de industrie komt, gaat naar richtingen als toegepaste wetenschappen, geneeskunde, economie. Filosofie en andere fundamentele wetenschappen, die essentieel deel uitmaken van de universiteit én mede de toekomst ervan bepalen, laat men links liggen.»

«Fakulteiten zoals die van Letteren en Wijsbegeerte raken daardoor ontmoedigd. Die ontmoediging is dubbel. Enerzijds krijgen ze te weinig geld, en anderzijds hebben ze de indruk dat de maatschappij wat zij doen niet meer belangrijk vindt. Dat is dramatisch. De jonge studenten worden gedreven door een neo-liberalistisch ideeëngoed, dat alleen maar oog heeft voor wat onmiddellijk nu kan hebben: techniek en management. Die jongeren moeten aangepakt worden, en de gemeenschappen zullen dat niet doen.»

Arm in arm

Veto: Vorig jaar hebben zowel Waalse als Vlaamse studenten geprotesteerd tegen het feit dat een deel van de besparingen op de rug van de studenten gebeurden, namelijk door in de subsidies voor de sociale sektor te knippen.

Macq: «Dat is typisch, ik ben blij dat u er over begint. Men heeft het inschrijvingsgeld voor de universiteiten verhoogd, omdat de het niet logisch is dat de Staat ook de meer begoede studenten subsidieert. Deze maatregel mocht echter geen bijkomende belemmering vormen voor de mensen die nu al minder mogelijkheden hebben om naar de universiteit te gaan. Daar moesten de beurzen dan tussenkomen.»

«De vermindering in de budgetten voor de sociale sector die in Hertoginnetal is uitgewerkt, hebben wij op de UCL niet naar de studenten doorgerekend, wij hebben op andere posten bespaard. Maar de studiebeurzen, dat is een ander paar mouwen. Weet je dat de franstalige studenten veel kleinere beurzen krijgen dan hun nederlandsstalige tegenoverstaers? Ik zeg niet dat dat onrechtvaardig is, maar wij zouden daar samen moeten kunnen tegen protesteren, arm in arm op straat.»

Veto: U pleit dus voor een laag mogelijke toegangstempel tot de universiteit, om zoveel mogelijk jongeren naar hier te kunnen brengen. U zegt dat de beurzen in Wallonië lager zijn dan die in Vlaanderen, terwijl de inschrijvingsgelden in Wallonië precies hoger liggen.

Macq: «Warempel? Dat wist ik niet. Er speelt op dat vlak een flink stuk demagogie.»

Veto: Aan de VUB bedraagt het inschrijvingsgeld 10.000 fr (zonder eksamen-

geld), voor de rest van Vlaanderen is dat 14.500 fr (met eksamengeld) en bij jullie in Wallonië 16.000 fr (idem).

Macq: «Het is niet het inschrijvingsgeld dat laag moet zijn. De beurzen moeten hoog zijn. In een tijd van sociale crisis, met zoveel werklozen, moet je niet nog meer geven aan de rijken.»

Veto: Maar dat gebeurt nu natuurlijk niet.

Macq: «Ja, ik weet het. Maar we zouden er ons samen moeten kunnen tegen verzetten. De sociale sektor mag niet afgebroken worden.»

Messieurs

Veto: Welke initiatieven zou u concreet nemen om de studiebeurzen in Wallonië te verhogen?

Macq: «De rektoren van Wallonië en van Vlaanderen ontmoeten elkaar regelmatig, en ook de studenten zouden geregeld van gedachten moeten wisselen.»

Veto: U schuift het probleem dus door naar de studenten.

Macq: «Op het moment dat er zo een associatie van Vlaamse en Waalse studenten opgericht is, zullen wij, de rektoren, die graag ontvangen.»

Veto: U verwent wel dat het innatief van de studenten komt.

Macq: «*Ecoutez messieurs*, het is overal, in alle landen en altijd zo geweest dat als er echt grote problemen bestonden, het de studenten geweest zijn die het initiatief genomen hebben, met de hulp van enkele professoren en een aantal rektoren. Het zijn de jongeren die de toekomst maken.»

Veto: Als de studenten bepaalde initiatieven nemen, dan bent u bereid die te ondersteunen?

Macq: «Ja, zeker.»

Veto: Maar vorig jaar hadden de studenten gevraagd om de inschrijvingsgelden niet te verhogen, als een signaal van ontevredenheid naar de regering toe. De rektoren zijn hen daar niet in gevolgd.

Macq: «Akkoord. *Mais d'abord je n'étais pas là*. In een dergelijk geval had ik gewild dat men uitgebreid zou discussiëren, om uiteindelijk tot een consensus te komen. Maar dan een overeenkomst die voor het Noorden en het Zuiden dezelfde is. Want van zodra er een verdeling plaatsrijgt, zal er altijd wel één zijn die zegt: daar verlaagt men, dus hier verlagen we ook.»

Geert Coene
Lode Desmet
Erik Paredis

Jongeren en psychiatrie

“Het moet veranderen”

Duizenden jongeren tussen 14 en 25 jaar lopen ieder jaar langs bij het Jongerenadviescentrum (JAC) om een oplossing te zoeken voor hun problemen omtrent de relatie met hun ouders, werk, werkloosheid, financiën, huisvesting,.... De afgelopen jaren was daar ook steeds een vast aantal klachten bij van jongeren die in aanraking gekomen waren met psychiatrische instellingen. Sommigen van hen kwamen hun misnoegdheid uit en liepen rond met plannen om weg te lopen, anderen waren de instelling al ontvlucht en wilden met het JAC zoeken naar een alternatief. Om die jongeren te kunnen opvangen, de klachten te bundelen en te bemiddelen tussen jongeren en instellingen wil het JAC met een ombudsdienst starten voor jongeren in psychiatrie.

Mia Claes, de coördinatrice van de Werkgroep Psychiatrie, merkt op dat alle jongeren ongeveer dezelfde klachten hadden over hun verblijf: ze hebben geen recht op privacy, ze krijgen geen gehoor, de bezoeken en het aantal sigaretten per dag zijn erg schaars, ze krijgen geen informatie over de reden en de duur van hun opname,.... Het JAC verzamelde een aantal getuigenissen van dergelijke jongeren. Een zekere Nathalie vertelt bijvoorbeeld over de harde aanpak die patiënten soms te beurt valt omwille van onbenullige redenen. Stiekem roken of op de kamer van iemand anders komen betekend 24 uur met riemen vastgebonden worden. Grote taal tegen het personeel levert je 48 uur vastbinding op. Weglopen is goed voor 3 dagen tot 1 week cel, waarbij je aan handen, voeten en lendenen wordt vastgebonden. De jongeren krijgen ook geen informatie over de reden van hun opname, ze weten niet hoe lang ze moeten blijven, ze weten niet of ze vooruitgang boeken,.... Zelfs aan de ouders wordt die informatie vaak niet meegedeeld.

Kontrolle

In België verblijven er 193 jongeren van minder dan 19 jaar in psychiatrische instellingen. De kontrolle is zo goed als onbestaande. Voor het hele land en voor alle instellingen zijn er vier inspecteurs in dienst. Tot voor kort moesten de instellingen zelfs geen jaarverslag opmaken. Het JAC heeft alle psychiatrische instellingen aangeschreven om het - ondertussen wél verplichte - jaarverslag in om

informatie over het aantal opgenomen patiënten te bekomen, maar slechts 1 instelling heeft gereageerd. De andere instellingen houden hun gegevens blijkbaar liever binnen vier muren.

De hulpverleners stimuleren ook zeer weinig een heropname van de jongeren in de maatschappij. Bovendien wordt hen vaak niet verteld dat ze vrijwillig opgenomen zijn en op ieder moment mogen vertrekken. Een opvoeder die een aantal maanden in de kinderspsychiatrie gewerkt heeft, zegt dat het beleid bepaald wordt door "het aantal bedden dat gevuld moet worden. Ontslag-procedures geschieden volgens dezelfde criteria". Zij vertelt ook dat jongeren niet krijgen waar ze behoefte aan hebben: "Sommige jongeren hebben nood aan structuur, aan een kordate, strikt konsekwente en duidelijk afgegrensde en gereglementeerde aanpak. Anderen hebben enkel baat bij een los, vrij, soepel en affektief-rijk klimaat. Beide behoeftepatronen in één leefgroep zetten is niet alleen pedagogisch onverantwoord en onhaalbaar, maar haast misdadig. Zo heb ik ervaren hoe een zwaar psychotisch meisje na haar opname nog meer ongerichte gedrag eigen aan psychotici niet aankon. Door het hanteren van een "vuilbakstrategie", waarbij men jongeren met extreem uiteenlopende vraagstellingen bij elkaar plaatst, heeft de psychiatrie haar laatste flaters nog lang niet achter de rug. En dit alles ten koste van jongeren die de speelbal van het geheel zijn, doordat ze op tweeërlei wijze onmondig gemaakt worden, ze zijn minderjarig én ze zijn psychiatrische patiënt."

Vlaamse achterstelling

Vervolg op p. 1
als politieke oorzaken, aldus de VIIR. Vanuit Vlaanderen wordt gewezen op de grote aanwezigheid van buitenlandse studenten aan Franstalige universitaire instellingen. In Vlaanderen studeerden er twee jaar geleden 2.832 buitenlandse; Wallonië telde 9.711 vreemde studenten. Deze zouden een "forse meerontvangst" betekenen voor de Waalse universiteiten. In haar Voorstellen inzake het universitaire beleid naar aanleiding van de parlementverkiezingen van 13 december van vorig jaar, pleit de VIIR ervoor om alle staatsuitgaven voor universitaire ontwikkelings samenwerking a priori kommunautair te verdel.

De VIIR formuleert nobele motieven voor deze herschikking. "Indien de Franstalige instellingen vanaf de eerste cyclus massaal buitenlandse studenten willen opleiden en de Nationale Regering dit goed vindt, dan moet men aan de Vlaamse instellingen gelijkwaardige middelen geven voor een zinniger samenwerking."

Goedkoper

Een ander element dat een rol speelt in de achterstelling ligt volgens de VIIR in het feit dat de studenten aan de Vlaamse instellingen traditioneel kiezen voor de zogenaamde goedkopere richtingen met een lagere forfaitaire toelage, zoals bijvoorbeeld de richting Menswetenschappen. "Zulk verschil in interesse van de student is wellicht voor een gedeelte te wijten aan het grotere aanbod van duurdere richtingen in het Franstalige landsgedeelte," ondanks het feit dat het ruimere studieaanbod "slaag op een studentenpopulatie die heel wat beperkter is dan die aan Vlaamse zijde."

Citaten

Dat zijn harde woorden. Ze dateren uit het najaar van 1986, en misschien zijn ze vandaag, in de context van de regeringsonderhandelingen, niet langer van toepassing. In plaats van citaten te moeten putten uit oude verklaringen, hadden we graag gesproken met rektor Dillemans of de huidige voorzitter van de VIIR, rektor Demeyere van de RUG, over hun verwachtingen en mogelijke vragen bij het huiswerk van regeringsformateur Dehaene, temeer omdat het opvissen van 'verouderde' politieke uitspraken ongeluk kan brengen. De agenda van de beide rektoren bleek echter boordevol andere afspraken te staan. En wij konden daar niet, ja, het spijt ons meneer, niet meer tussen.

Lode Desmet



Knettergek worden wij hier soms. Maar er is hoop, zo vernemen we van Mia Claes, zelfs al blijkt die eerste hulpverlening niet helemaal je dat geweest te zijn. (Foto Jeroen Revalk)

Het JAC is dan ook op zoek naar alternatieven: kleine therapeutische gemeenschappen of jongerenafdelingen los van de bestaande grote mastodonten, waar de hulpverleners beter op de specifieke behoeften van de jongeren achteruit ging, doordat ze het losbandig en agressief gedrag van enkele groepsgenoten niet kon verwerken. Ook het omgekeerde kwam voor: een sociaal verwaarloosde jongere die het bizarre en kunnen ingaan. Voorlopig is men echter nog niet zover. Het JAC bouwt momen-

teel een ombudsdienst uit die de jongere individueel vooruit wil helpen, maar die ook meer klachten wil verzamelen om een zwartboek op te stellen. Dat zwartboek moet één van de middelen zijn om door de instellingen zelf gehoord te worden. Het is namelijk erg moeilijk om als leek inspraak te krijgen in een psychiatrische instelling. Het "wegloopgedrag" wordt door de hulpverleners een symptoom van de ziekte genoemd, het wangedrag van sommige hulpverleners wordt gekaderd in de "therapie",...

Om gehoord te worden moet je evenveel kennis hebben en op gelijk niveau staan met de psychiaters van de instelling. Daarom probeert het JAC ook een kring van deskundigen (psychiaters, psychologen,...) rond zich te scharen die meer gewicht in de schaal kunnen leggen. Mia Claes besluit: "We zijn er ons van bewust, dat we ons op glad ijs begeven. Maar onze verontwaardiging is zo groot, dat er wel iets moet gebeuren".

Carla Rosseels

ZOEKERTJES

● Gezocht: motor van Honda Camio (evt. tegen schappelijke prijs). 02/759.61.56 (vragen naar Maurice).

● Op zoek naar een job? Kom nog es langs bij de jobdienst, Van Dalekolle, Naamsstraat 80. Spreekuur 14-17 u.

● Al uw typwerk, mevr. Vandebroek, 050/33.08.94. Bellen na 18 u.

● De Leuvense Wetenschapswinkel, Naamsstraat 96, zoekt gewetensbezwaarde. Schrijf ons!

● Lut typt goed en goedkoop. ☎ 011/22.49.66.

● Al uw typwerk zoals tessen, verhandelingen enz. optekstverwerker. Snel en verzorgd. ☎ 016/25.89.12 (ook W-E).

● Te huur: el. schrijfmachine Olivetti ET 121. Inl. 46.32.75.

● Wil de gelukkige vinder van mijn groene Lacostesjaal die waarschijnlijk de week vóór Pasen verloren is in Alma 2 dat melden? Brusselsestraat 165-B449.

● Voor het goedkoop typen van eindwerken op PC bellen na 18 u, 02/657.99.45.

● Gevonden op 27/4 rond 23.00 u op 't Sportkot: trainingsvestje (W. Anthonis, Van Evenstraat 27, Leuven).

● Zoubi, kom terug! We missen onze bruin-zwartgestreepte tigerkat al een week. Breng ze naar Fr. Lintstraat 54. Dood is ook goed want Nat kan haar schedel gebruiken.

● Student zoekt ruime, rustige kamer, max. 2,5 km van Campus Heverlee, ☎ 051/22.01.71.

● Voor al uw publikaties - tekstverwerking - desktop-publishing 016/23.50.64, Textware, Ridderstraat 6, Leuven.

● Tikwerk 20.55.89 of Frederik Lintstraat 23.

● Wil Marc die vorig akademiejaar in de 2de lic Romaanse zat mijn cursus Statistiek (Vermeire) zo vlug mogelijk terugbezorgen? Afgeven in de Centrale Bib, in Bib Werktuigkunde of thuis (Sint Pieters, 5 Bertem).

● Te koop: verzameling strips (Suske & Wiske). Prijs o.t.k. Z.w. Stefaan, Schaenstraat 13.

18sten? nu

KOJO VRIJ

18sten? nu

Vorige week 'berichte Veto uitvoerig over de situatie van de Ghanese asielzoeker Kojo in ons land. In afwachting van zijn uitwijzing uit België werd Kojo op dinsdag 12 april in zijn woong aangehouden en in de Leuvense Hulp-gevangenis opgesloten. Zijn arrestatie werd een week later (dinsdag 19 april) door de Raadkamer bevestigd. Vorige vrijdag bereikte ons het bericht dat Kojo woensdag laatstleden omstreeks 15 u. terug werd vrijgelaten. Naar de reden voor deze 'coup de théâtre' heeft Kojo nog steeds het raden.

Om te protesteren tegen de gang van zaken in deze affaire schreef de Leuvense burgemeester Vansina een brief naar Gol waarin hij de justitieminister vroeg om op basis van humanitaire redenen (Kojo ging binnenkort in het huwelijk treden met zijn Belgische verloofde) "te overwegen om Kojo's uitwijzing niet door te voeren". Op dit schrijven ontving Vansina vorige week een antwoord van Gol. Daarin zegt de minister "de bedenkingen van Vansina in overweging te nemen". Wordt ongetwijfeld vervolgd. (HW)

Werkkampen

Elk jaar komen ruim honderd mensen uit verschillende landen via de Vrijwillige Internationale Aktie (VIA) vrijwilligerswerk doen in Vlaanderen als ondersteuning van een sociaal project. De deelnemers worden gekonfronteerd met maatschappelijke problemen zoals integratie van gehandicapten, milieuverontreiniging, Derde Werelduitbuiting, enzovoort. Eén van de doelstellingen van de werkprijzen is dat zowel de deelnemers als de plaatselijke bevolking meer inzicht verwerven in de situatie en aan eventuele oplossingen gaan werken.

Het samenleven met onbekenden gedurende een drietal weken is een ander sociaal aspect. Mensen van verschillende nationaliteiten en culturen komen samen.

Voor meer informatie omtrent deze werkkampen kan je terecht bij VIA, Venusstraat 28, 2000 Antwerpen. ☎ 03/231.91.77.

Politika

● Wo 4/5 om 16.00 u verkiezingsdebat in Aud. Ves. 91.12.
● Do 5/5 tussen 11.00 u en 16.30 u verkiezingen in einde monitoraatsgang.

Psychologische kring

● Di 3/5 Kringverkiezingen in Psych. Instituut. Om 21.30 u Raad van beheer in de Shrink.
● Do 5/5 om 21.00 u Sixties Night, met optreden van Crime Time, in de Shrink, ink. gratis.



Historia

● Wo 4/5 om 20.00 u Laatste presidiumvergadering in de Bijde Inkomststr. 11, te verd. Aansluitend: gratis vat van nieuwverkozen preses, in fakbar L & W.



LEUVEN LEEFT en bouwt, en wel een koperen luchtballon. Inderdaad, op 21 mei wordt het Herbert Hooverplein weer iets voller met een 11 meter hoge bronzen skulptuur van Dany Tulkens. Benieuwd, net zoals wij? De Leuvense VVV betaalt, en de "mannen van de jaren" strijken de eer op. Stads kernvraaiing dus, tot er geen vierkante centimeter meer overblijft. (Foto Didier Wijnants)

Er is fruit en fruit

Een boycot die vruchten afwerpt

Terwijl de Zuidafrikaanse president Botha na lange tijd weer enkele minieme hervormingen van het apartheid-systeem heeft aangekondigd, gaat het verzet tegen zijn regime onverminderd verder. Op zaterdag 7 mei zal de winkelende Belg bijna zeker gekonfronteerd worden met de apartheidproblematiek. De Vlaamse Anti-Apartheidskoördinatie (VAAK) houdt dan immers voor de tweede maal een aktiedag rond haar fruitkampagne *Pluk geen vruchten van Apartheid*. De warenhuisketen GB-Inno-BM is dit jaar het doelwit.

VAAK heeft in Vlaanderen twee campagnes lopen die op het grote publiek gericht zijn: de bankenaktie *Steunt uw bank Apartheid* en de fruitaktie *Pluk geen vruchten van Apartheid*. Met die laatste aktie probeert VAAK de consumenten ervan te overtuigen geen fruit uit Zuid-Afrika te kopen. De bedoeling is op die manier de handelaars, in dit geval de GB-Inno-BM-groep, onder druk te zetten en hen te dwingen de handel in Zuidafrikaans fruit stop te zetten. Op het eerste gezicht een kleine bijdrage tot de economische druk op het apartheidregime, maar een bijdrage die belangrijk kan zijn.



Jarenlang is geprobeerd, door onderhandelingen en diplomatieke druk, de Zuidafrikaanse machthebbers te dwingen het apartheidstelsel af te bouwen. Eén van de laatste groots opgezette pogingen daartoe was de missie van de Zeven Eminente Personen van het Gemeenbest in 1986. Geen enkele inspanning heeft echter tot de afschaffing van de apartheid geleid. Het Gemeenbest-rapport is dan ook duidelijk over de te volgen politiek: "Het rapport (...) is een oproep tot actie, een verzoek om niet aan de kant te blijven staan. De middelen die nog open staan voor de wereldgemeenschap zijn schaars, maar ze zijn reëel. Of we ze nu 'sancties' noemen of 'economische maatregelen' (...) ze komen op hetzelfde neer: doeltreffende economische druk, vooral van de kant van de grote landen die handelspartners van Zuid-Afrika zijn en op wie Zuid-Afrika rekent voor de toevloed van kapitaal; druk en verandering, nu er nog tijd is om die met vreedzame middelen tot stand te brengen." Economische sancties moesten de regering dus dwingen aan de onderhandelingsstafel te gaan zitten.

Nu is juist de Europese Gemeenschap de belangrijkste handelspartner van Zuid-Afrika. Van de Zuidafrikaanse fruitexport neemt de Gemeenschap zelfs twee derde voor haar rekening, in 1985 goed voor zo een 20 miljard BF. Het aandeel van België daarin bedraagt ongeveer 1 miljard BF. De Zuidafrikaanse fruitindustrie is bovendien sterk

afhankelijk van de export. Na Spanje, Marokko, Israël en de Verenigde Staten is zij de vijfde grootste exporteur van sinaasappels. Voor de uitvoer van appels en peren staat zij op de eerste plaats in het Zuidelijk halfrond. Die positie maakt haar dus kwetsbaar voor een boycot. Alleen is het zo dat vele overheden, zeker binnen de Europese Gemeenschap, weigerachtig staan ten opzichte van sancties of ze slechts met mondjesmaat toepassen. Enkel onder druk van de omstandigheden in Zuid-Afrika of van de eigen publieke opinie zijn ze bereid verder te gaan. Dat laatste probeert VAAK met haar fruitkampagne te bereiken: de konsument die de grote supermarktketens, en zo misschien de overheid, tot maatregelen dwingt.

Raak

VAAK is erin geslaagd een brede waaier van verenigingen te bereiken. Een vijftal organisaties steunen de aktie, van de te verwachten 'linkse' hoek (ABVV, PvdA, KPB, SAP) tot de kristelijke zuil (ACW, KWB, KAV, KAJ) en organisaties die meer specifiek rond ontwikkelingsamenwerking werken zoals Broederlijk Delen, NCOs, Oxfam, Socialistische Solidariteit enzovoorts.

Centraal in het aktiemodel dat werd uitgewerkt en waarmee de winkelende Belg zaterdag wordt gekonfronteerd, staan een koopwijzer en een pamflet. Het pamflet geeft wat achtergrondinformatie bij apartheid en het waarom van economische sancties. Belangrijkste onderdeel van het pamflet is een *afscheurstrookje*. Door dit strookje te ondertekenen vraagt de klant aan de warenhuisketens de verkoop van fruit uit Zuid-Afrika stop te zetten.

De illustratie en de slogan van het pamflet is overigens raak gekozen: een zwarte vrouw die blijkbaar net inkopen heeft gedaan, onder bedreiging van de machinegeweren van de veiligheidspolitie. Daarboven de slogan *Krijg je dit verkocht aan 2 miljoen klanten?* Een cynische versie van de GB-reklame.

De uitvoer van Kaaps fruit beslaat een breed scala aan vruchten. De belangrijkste zijn citrusvruchten (sinaasappels, citroenen, pompelmoezen), appels en druiven. Sommige vruchten (perziken, ananas) komen vooral gekonserveerd op de markt. Met de *koopwijzer*, die naast het pamflet wordt aangeboden, moet de klant in staat zijn in het vervolg de "besmette" fruitmerken te vermijden. De bekendste daarvan zijn ongetwijfeld *Ouspans*, voor citrusvruchten, en *Cape*, voor appels en peren. *Cape* brengt onder andere de nogal zure, knalgroene *Granny Smith* op de markt (overigens komen niet alle *Grannies* uit Zuid-Afrika).

Hoe de GB-keten op het VAAK-initiatief gaat reageren, is nog niet duidelijk. Bij gesprekken op nationaal

27 AGENDA

Samenstelling: Jan Van der Linden

Maandag 2 mei

20.00 u **MUSICAL** Max Havelaar van Jos Brink, in Stadsschouwburg, org. CC Leuven.
20.30 u **PERFORMANCE** Project London-New York: Lucid possession door Jo Andres, in 't Stuc, ink. 150/200, org. Stuc.

Dinsdag 3 mei

20.00 u **MUSICAL** Max Havelaar van Jos Brink, in Stadsschouwburg, org. CC Leuven.
20.30 u **TEATER** Judith, naar een ongewoon bijbels verhaal, in een regie van Hilde Wils, in Vlamingenstr. 83, ink. 150/200, org. Stuc.
20.30 u **KONCERT** Leuven ontmoet Oklahoma, met de Trinit Singers Leuven en Oklahoma Christian College Chorale, in Grote Aula, ink. 100/150, org. Trinit Singers.
20.30 u **TEATER** Wachten op Godot van Beckett in een regie van Martin Van Veldhoven, met vrouwen in de hoofdrol, in 't Stuc, ink. 150/200.
20.30 u **FILM** Project London-New York: The passion of remembrance (Sankofa, 1986), in 't Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
20.30 u **KONCERT** Leuvens kamerkoor Touridon, een koor van oud-studenten en personeel-sleden van de KUL, in de Sint-Jan-de-Doperkerk van het Groot Begijnhof, ink. 50/100.
22.30 u **FILM** Project London-New York: kortfilms van the Brothers Quay, originele, realistische poppenfilms eigenlijk, in 't Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.

Woensdag 4 mei

19.30 u **LEZING** Services, over verschuivingen in de dienstensektor door Frank Moulart (Université de Lille), in Van Evenstr. 2E, seminarieok 4, org. Polekar.
20.30 u **TEATER** Judith, in een regie van Hilde Wils, in Vlamingenstr. 83, ink. 150/200, org. Stuc.
20.30 u **FILM** London-New York: Out of Order (Turpie, 1987), een groep jonge werklozen wordt opgeschrikt als één van hen besluit bij de politie te gaan, in 't Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
22.30 u **FILM** London-New York: What can I do with a male nude? over het taboe van het mannelijk naakt, en Circle of gold, of Calcutta op een niet-Westerse manier verfilmd, in 't Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.

Donderdag 5 mei

19.30 u **OPTREDEN** Bart Platteau en Hervé Mariens spelen met dwarsluit en synthesizer songs van o.a. Miles Davis en Shakatak na, ook vermissende interessante tentoonstelling, in De Spuy, aan 't sportkot, ink. gratis.
20.00 u **LITERATUUR** Experimenten in de Duitse poëzie: van dada tot computerlyrik, in 't Stuc (1e verd.), org. Univ. WeL.
20.00 u **KONCERT** Philharmonie van de BRT en het BRT-koor met Elisabeth Verlooy en solisten van het Lemmensinstituut, in de Stadsschouwburg, org. CC Leuven.
20.30 u **TEATER** Judith, in een regie van Hilde Wils, in Vlamingenstr. 83, ink. 150/200, org. Stuc.
20.30 u **FILM** London-New York: Friendship's Death (Wollen, 1987), over een buitenaardse robot op vredesmissie, in 't Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
22.30 u **FILM** London-New York: The Idiot (Charles Weinstein), een Dostojewski-bewerking, de regisseur zal er ook zijn en de film inleiden, in 't Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.

Vrijdag 6 mei

20.30 u **FILM** London-New York: Rocinante (Guedes, 1986), een absurde en komische road-movie, in 't Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
20.30 u **TEATER** Judith, in een regie van Hilde Wils, in Vlamingenstr. 83, ink. 150/200, org. Stuc.
22.30 u **FILM** London-New York: kortfilmprogramma, om niet te zeggen: de overschotjes, met o.a. The child and the saw en Procar, in 't Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.

Zaterdag 7 mei

14.00 u **FEEST** Leuvens Wereldfeest, in het stadspark, org. Leuvense Derde Wereldraad.
15.00 u **DANS** Dansrecital door Tipó Dans, in aud. Minnepoort, K. Albertin. 52, org. CC Leuven.
19.30 u **DANS** Dansconcept: Leuven in dansconcert, choreografie: Luc Vervaeke, piano en zang: Els Swinnen en Ann Willems, in 't Stuc, ink. 100/150.
20.00 u **DANS** Dansrecital door Tipó Dans, in aud. Minnepoort, K. Albertin. 52, org. CC Leuven.
22.00 u **FILM** London-New York: Castaway (Roeg, 1986), een schrijver trekt met een typiste naar een onbewoond, tropisch eiland, in 't Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.

Maandag 9 mei

10.30 u **JUBILEUM** 20 jaar slavistiek KUL: akademische zitting met de rektor en prof Vermeulen, voorzitter oriëntalistiek, en videofilm De Russen in België om 11.30 u, daarna receptie, in L & W, 8e verd.
15.00 u **DEBAT** 20 jaar slavistiek KUL: Perestrojka en glasnost, een kritische analyse met prof Skalmowski, Malfiet, Löwenhardt en Waegemans van de KUL en prof Helsen (Ufsia), mod. Van Istendaël (BRT), in L & W, 8e verd.
20.00 u **KONCERT** Het Nieuw Belgisch Kamerorkest o.l.v. Jan Caeyers, met werk van Haydn, Stravinsky en Gounod, in Stadsschouwburg.
20.30 u **TEATER** Maatschappij Discordia speelt Kean van Alexandre Dumas, een toneeltraditie over de fatale scheiding tussen verstand en emotie, in 't Stuc, ink. 150/200, org. Stuc.

TENTOONSTELLINGEN

Poëzie in Vlaanderen van 1945 tot '55: poëzie, literaire tijdschriften en het literaire leven uit die tijd, tot 6 mei, van 10.00 tot 18.00 u, in de expozaal L & W, ink. gratis.
Hein Demytenaere: akryl en gouache, doorlopend tot 5 mei, in UZ Gasthuisberg.
Brabant in Revolutie 1787-1801: over de Brabantse omwenteling, tot 21 mei, van 9.00 tot 19.00 u, zondag gesloten, in Centrale Bibliotheek, zie artikel in deze Veto.
Leuven en omgeving in de prehistorie: tot 21 mei, van 9.00 tot 12.30 en van 13.45 tot 16.00 u, in lokalen BBL, Diestsesteenweg 107, Kessel-Lo.
Mark Milissen en Paul Sochacky: schilderen en tekenen, doorlopend vanaf 5 mei, in De Spuy, aan 't Sportkot.
Herman Poelmans en Noël Delaplace: grafiek, en houtskulpturen en reliëfs in steenplaatser, doorlopend van 6 mei tot 6 juni, in UZ Gasthuisberg.

vlak met de directies van grote supermarktketens werd VAAK lange tijd niet erg serieus genomen. Wanneer de verkoop van Kaaps fruit daalt en GB te maken krijgt met ontevreden klanten, zou die houding wel eens kunnen veranderen. Na de aktiedag van 25 april van verleden jaar besloot de keten *Match*

in elk geval tot stopzetting van de verkoop van Zuidafrikaans fruit. Soortgelijke akties hadden al sukses in onder andere Nederland, Ierland en Groot-Brittannië. Volgende zaterdag kan iedere kleine verbruiker weer eens zijn tanden laten zien.

Erik Paredis